

KT

Udgivet af
Kommunistisk Arbejderparti

ommunistisk
I/82 idsskrift

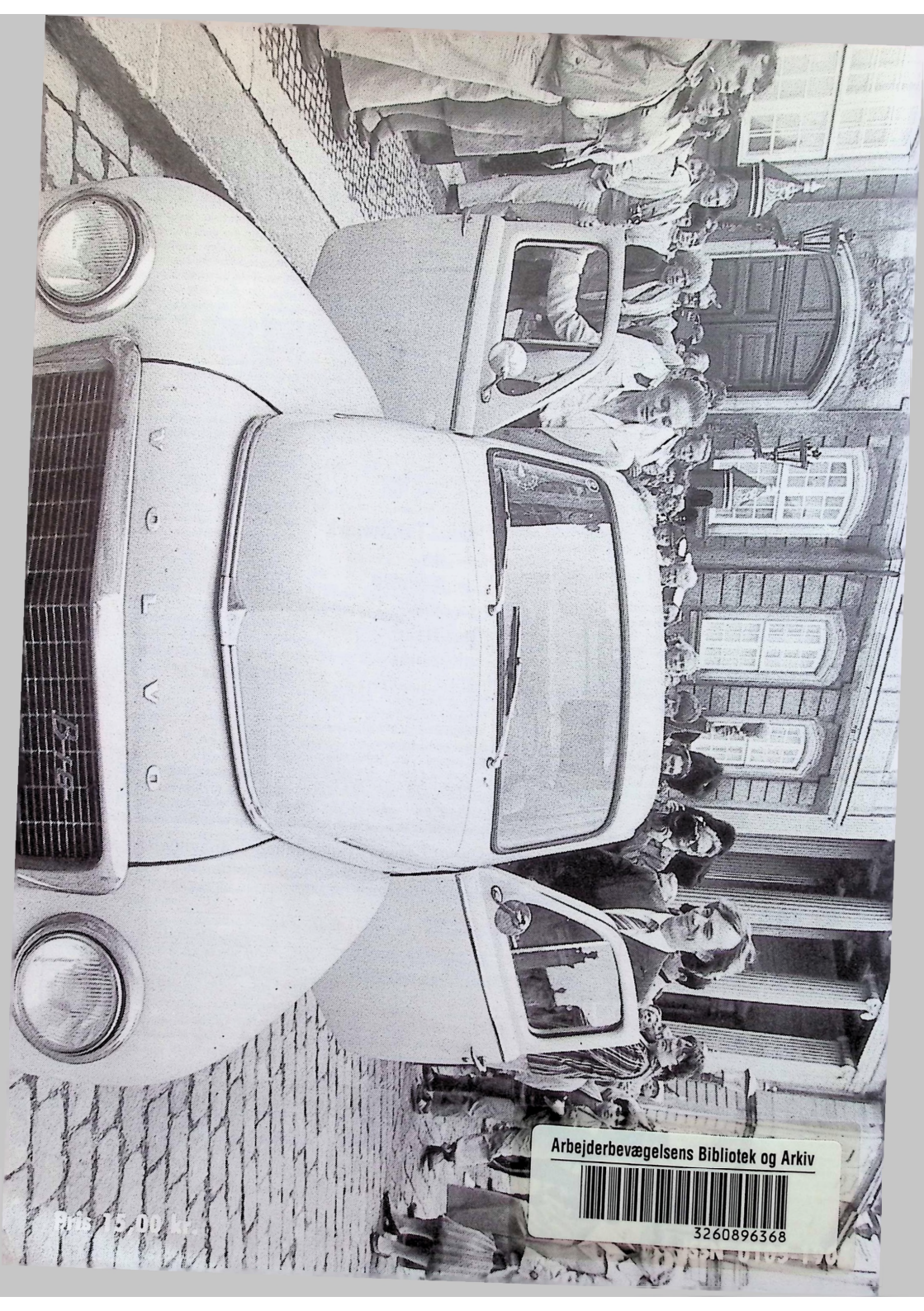
Arbejderbevægelsens
Bibliotek og Arkiv

STOPPA
AVFOLKNINGEN
I GLESBYGDERNA

FOR EIT
RESURSBELVARENDE
SAMHÆLLE

Ikke guld
— men
grønne kove

NY
REGERING
— og hvad så?

Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv

3260896368

Volvo 460

KT

redigeres af et kollektiv. Ansvarshavende redaktør er Fleming Colstrup. Udgives af Kommunistisk Arbejderparti, Studiestræde 24, 1455 København K. Tlf. 01-14 42 66, svarer på alle hverdage fra kl. 13-16. KT trykkes på Eksskolen. Udkommer 8-10 gange årligt. Pris i løssalg kr. 15,-. Abonnement nr. 2-5 kr. 60,-. Abonnement nr. 2-9 kr. 120,-. Indsæt beløbet på giro 3 25 83 27, KAP, Studiestræde 24, 1455 K. Angiv de ønskede numre under »meddelelser til modtageren«.

KAP

Kommunistisk Arbejderparti, Studiestræde 24, 1455 København K. Tlf. 01-15 21 33, svarer alle hverdage fra 13-16. KAP-Århus, Røllikevej 19 8240 Risskov. Tlf. 06-17 32 80. Partiets øvrige lokalafdelinger kan kontaktes via kontoret i København.

»Den Røde Tråd«

Udkommer ca. 1 gang om måneden med nyheder om KAPs arbejde. Du kan abonnere på »Tråden« ved at indsende et beløb på giro 3 25 83 27, KAP, Studiestræde 24, 1455 K. Husk at skrive »Den Røde Tråd« i rubrikken med »meddelelser til modtageren«. Pris kr. 30,- pr. halvår.

Fra redaktionen

□ □ Der er tradition for, at et nyt tidsskrift skal bringe en programmerklæring i sit første nummer. Det skal vi forske dig for — og strengt taget er KT jo heller ikke præcis nogen ny-skabelse.

De, som har fulgt med i KAPs og tidligere KFMLs 14 årige historie, vil minde, at forbundet og senere partiet fra 1973 og frem til '81 udgav et tidsskrift med samme navn. Altså, en gammel bekendt — og alligevel ikke helt.

KAP har tidligere haft en ganske omfattende udgivelsesvirksomhed. Det var dengang, det var lidt lunere at være venstreorienteret, da kunderne var flere og interessen større. Det var dengang, hvor vi både kunne drive forlag, avis og tidsskrift — et tidsskrift som kunne hellige sig »kommunistisk teori og debat«, som det hed, mens avisen tog sig af de aktuelle politiske begivenheder.

Nu er krisen over os, og hverken økonomi eller ressourcer er til at sprede kræfterne. I første omgang ramte indskrænkningerne forlag og tidsskrift, nu sadler vi om og satser på tidsskriftet istedet, mens avisen holder pause.

Og hvad er KT anno 1982 så for en størrelse?

Tja, du kan jo selv dømme ud fra dette første nummer, men ellers følger her et par stikord om, hvad det er, vi gerne vil:

For det første vil vi søge at tegne KAPs profil overfor de vigtigste begivenheder hjemme og ude. Det siger sig selv, at meget må stå ukommenteret hen, når vi kun kommer 8-10 gange årligt, men vi prøver efter bedste evne at ramme de centrale punkter. Om det lykkes kan du dømme om ved at se på de kommentarer, som findes spredt rundt om i tidsskriftet: Den ledende

artikel på de følgende sider, arbejds-markedskommentaren, den udenrigs-politiske opsats og den politisk-økonomiske kommentar.

Kommentarer er ikke gennemtyggede resolutioner om partiets endelige stilling til dette og hint, men de er skrevet med udgangspunkt i vores politiske synspunkter og vil tilsammen give et indtryk af, hvor KAP bevæger sig hen.

Ved siden af kommentarerne vil du fremover kunne nikke genkendende til to andre faste rubrikker: Kultursiderne og Kroniken.

Og så har vi iøvrigt bedt fotogruppen Alfa om løbende at sørge for, at der også er noget at hente på KT's bagside — det venter vi os en del af.

Det var så de faste størrelser, men udover dem, så rummer hvert nummer en række artikler, som det er svært på forhånd at sige så meget om indholdet af. Hvis ressourcerne havde været ubegrænsede, så ville du på disse sider finde alt, hvad der var værd at vide for at stå bedre rustet til at slå igen overfor kapitalens kriseovergreb: Analyser af hvorfor tingene sker, beskrivelser af både elendigheden og de ting som peger fremad... Listen kan fortsættes i det uendelige. Men ressourcerne er begrænsede — ellers havde vi iøvrigt også hellere lavet et dagblad istedet for et tidsskrift. Vi må altså vælge — og vælge med hård hånd. Og netop fordi vi er nødt til at vælge, så beder vi til — ikke blot for at få mange læsere, men mange aktive læsere — at folk vil reagere på de ting, vi behandler, åbne vores øjne for de ting, som burde behandles, og selv benytte spalterne. Debatten er af gode grunde begrænset i dette første nummer, men vi håber på, at debatsiderne vil vokse i antal allerede fra næste gang.

»Partiet har tusinde øjne«, skrev Brecht som en del af forklaringen på, hvorfor vi må arbejde kollektivt og organiseret. Det er lige knap nok, at vi kan leve op til det antal for øjeblikket — vi håber på, at KT kan medvirke til at skaffe dem vi mangler.

- redaktionen.

STØT PALÆSTINAKAMPAGNEN

GIRO 7 35 88 22
ISRAEL UD AF LIBANON
ANERKEND PLO

Redaktionen afslutter inden Schlüters debut

1/82 | OKTOBER '82:

Ekskapister og gulerodsromantikere

Store dele af venstrefløjen forlader partierne — hvor går de hen?

Benito Scocozza skriver om udviklingen omkring KAP og på den danske venstrefløj i almindelighed — side 4-8

Poul Arnedal har været i Sverige inden valget og rapporterer om det svenske Miljøparti som flere opinionsmålinger spåede en rolle som tungen på vægtskålen i den nye Rigsdag — side 9-16

En bred og flerårig aftale — om hvad?

Med udgangspunkt i den afgåede regerings udspil analyserer Svend Aage madsen regeringens (såvel den gamle som den ny) magtesløshed overfor krisen — side 17-19

Tumleplads for kolonimagterne

Tragedien i Libanon har igen sat focus på kampen om Palæstina.

Hans Henrik Nielsen behandler problematikken omkring »Minipalæstina« — side 22-23

Niels Møller gennemgår Palæstinas historie. Vi bringer første del af artiklen på side 24-28

Ny regering — og hvad så?

Noter om den ny regering fra KAPs sekretariat side 29

Ny situation på arbejdsmarkedet? Michael Dam skriver om situationen efter regeringsskiftet — side 30-31

Dur Mol?

Er mol en reaktionær toneart? Torben Weinreich skriver om de absurditeter man kan havne i når marxismen gøres til religion — side 32-33

Fangevogteren

Et tankeeksperiment om en Schlüter uden habit — side 34-35

Debat

..... side 36-38

EksKAPismen KAP

- eller løbet med tiden

EN MUNTER gruppe blandt tidligere KAP'ere har foreslået, at de tidligere KAP'eres afklaringsorganisation kaldes 'ekskapisterne'.

I menneskenes verden er e(k)skapismen jo et velkendt og nok så udbredt fænomen. Man prøver at løbe fra problemerne. Og prøver at give en masse grunde til, at man løber sin vej, grunde, der ikke har noget med sagen at gøre. Det er nogle andre end én selv, der er skyld i, at man løber sin vej. Jo vist vil man gerne afklare, hvorfor man løb. Men man har det svært med denne afklaring. For i virkeligheden løb man jo af helt andre grunde end dem, man er i færd med at afklare.

KAP har haft og har ekskapismen inde på livet. Og som de nøgterne sjæle, vi gerne vil være, men som vi naturligvis ikke altid er, prøver vi at forstå, hvorfor der er så mange ekskapister. Ikke blot dem, der prøver at afklare sig, men også de mange flere, som simpelthen er forsvundet. Som sidder ved arneilden uden at foretage sig noget.

Ind imellem har vi det så med at glemme nøgternheden. Vi bliver sure. Vi skælder ud. Vi siger, at ekskapisterne er eskapister. At de har fralagt sig ansvaret. At de er nogle hundehoveder. — Og når vi bobler over på den måde, bliver ekskapisterne tilfredse. Se selv, siger de, de var da nogle utålelige, damptrømlende og arrogante personer de folk, som blev tilbage i KAP. Ikke mindst de ledende.

OK. Vi bobler af igen. Også fordi vi ved, at den smitte, som for alvor slog så mange ud, jo også har givet os selv feber og svedeture.

DE GLADE 70'ERE — og lad os tage slutningen af 60'erne med måske —. Det var dengang, der var massedemonstrationer mod den amerikanske imperialism, dengang der var et vældigt opsving i den folkelige kamp mod EF, dengang en række strejker, hvor spredte de end var, pegede en smule ud over de snævraste økonomiske krav, dengang kvindebevægelsen for alvor

Aktivt miljø eller eskapisme?

rettede søgelyset mod kvindeundertrykkelsen, dengang musikken blev underlagt politiske tekster, dengang man talte om de 'frygtelige kinesere' på arbejdspladserne, dengang...

Nostalgi. Ja, nostalgi, ikke? For der var jo også andet dengang end de bevægelser, som her remses op. Danmark kom faktisk i EF. USA tabte nok krigen i Indokina, men det var ikke folkene, der vandt. Og så kom Chile. Så var der Sovjetunionens stadigt kraftigere pusten sig op — og store dele af venstrefløjen kunne ikke få øje på tigreren, selv om den stirrede den lige i øjnene. Der var DKP's midlertidige fremgang, som sugede livet ud af bevægelsen — og førte til tempotab. Der var de mange strejker, som nok havde et videre antikapitalistisk perspektiv, men som dog for de flestes vedkommende led nederlag. UNIPRINT blev ved med at være lukket. Stilladsarbejderne mistede gejsten. Røret på B&W satte ikke de store spor; B&W er

idag én af Danmarks mest tamme arbejdspladser.

JO, BILLEDET SKAL AFRUNDES. Men det er dog fortsat et billede af bevægelse. Af politisk engagement. Af politisk debat. Af teoretisk eksperimenteren med marxismen som udgangspunkt. Af aktioner og handlinger.

Men de 'samfundsoverskridende' kræfter — som det hed i 70'ernes sprogbrug — forblev svage. Ganske vist røre de kraftigt op i andedammen, men årtiers smult vande og passiviserende socialdemokratisme havde lejet sig så meget, at det var let at tilmose andedammen.

70'ERNE LAGDE GRUNDEN til 80'erne. Venstrebevægelsen blev isoleret. Den opnåede ikke virkelige gennemgribende resultater. Den snublede over den ene sten efter den anden. Systemet evnede at putte spartelfarve i de sprækker, der blev slået. Og stille og roligt begyndte det at udnytte den økonomiske krise, som slog igennem.

Krisen blev ikke venstrefløjens løftestang. Krisen kaldte på hele den indgroede traditionelle holdning: Vi er alle i samme båd, vi har ikke råd til det, vi bliver forgældede, vi kan ikke være bekendt at skyldte så meget bort til udlandet, vi må være forsigtige...

Og krisepolitikkerne udnyttede flittigt hele denne holdning. Mens venstrefløjens politik forekom mere og mere utopisk, mindre og mindre realistisk, mere og mere ubrugelig.

OG DET GAVNEDE HELLER IKKE venstrefløjens sag, at socialismen ikke ligefrem virkede tillokkende.

Socialisme? Er det ikke det, der findes i Sovjetunionen og Østeuropa? Med meningsstyrani. Indtagelsestilstande. Overfald på nabolande... 'Nej, nej', svarede vi forpustet, 'det derovre er statskapitalisme, slet ikke den socialisme, vi slås for, for du forstår jo nok, at det ikke er nok at kalde sig socialist, hvis det ikke er sådan, at...'

'Godt, godt', var svaret så ofte. 'Men når I nu inden for venstrefløjen ikke selv kan finde ud af, hvad socialisme er for noget, hvordan skal vi andre da kunne det...'

Og det er jo rigtigt, at DKP mener noget helt andet med socialisme end KAP, at SF mener noget helt tredje osv. osv.

Hvordan skulle det socialistiske perspektiv slå igennem som alternativ under disse vilkår. Socialismens idé var blevet kompromitteret af en påstået socialismes praksis. Og socialismens idé var ikke én idé, men mange idéer.

Det er ikke kun uenigheder om, hvad socialisme er for noget, som gør, at der er flere partier, der kalder sig socialistiske. Der er store strategiske og taktiske uenigheder om snart sagt alt. Vi, der er placeret midt i venstrefløjens debatter, kan se disse forskelle. Men kommer man blot på et par meters afstand fra venstrefløjen, ser man kun splittelsen og synes, at forskellene er ubetydelige og venstrefløjenspartierne nogle skvadderhoveder, der ikke kan finde sammen.

Og det bliver sværere at forstå forskellene, når bevægelserne omkring venstrefløjen synger hen. For det var bevægelserne, der var partiernes jordbund. Partierne kunne demonstrere deres målrettedhed i bevægelserne, og de mange, der blev vundet for bevægelserne, forstod bedre, når de havde haft direkte kontakt med partierne, hvad det var, der var forskellene, og at forskellene var reelle.

Men bevægelserne sygnede hen. Eller de får et indhold, som ikke er så direkte politisk som i 60'ernes slutning og 70'ernes begyndelse. Det er selvfølgelig ikke forkert at lave cykeldemonstrationer, men det må bekymre, når

disse demonstrationer er de største, mens ikke et øje ses foran Christiansborg i en tid, hvor der næsten hver dag barsles med krisepolitiske overgreb, der får Hartling-regeringens giftbuket i 1974 til at virke som et næsten umærkeligt nålestik. Og dengang var Christiansborg Slotsplads fyldt med rasende arbejdere.

DET ER HELLER IKKE FORKERT at lave karneval. Det er kun godt, at der er liv i kludene i en krisetid. At man kan grine, når Bischoff bruger så megen energi på at få os til at græde. Men alligevel er der noget sært spøgelsesagtigt over det. Selv de mest inkarnerede borgerlige kan danse med. Måske fordi der er en tendens til at eskapere i det. Fordi det politiske perspektiv så ganske er forsvundet.

2rønnebærrene er sure', vil mange sige om disse betragtninger. Her har vi for 117. gang det lille elitære, selvtillfredse, sektariske parti, som pisser på bevægelserne — fordi bevægelserne er fløjten uinteresserede i, hvad denne lille sekt foretager sig.

Men — må vi parere — hvad enten rønnebærrene er sure eller ikke, så er der noget, der hedder politik. Og hver eneste time på dagen føres denne politik.

Det kører — men hvorhen?

OG DET POLITISKE liv hænger meget godt sammen med venstrefløjens nedtur og politikens forsvinden fra bevægelserne.

Vi skal ikke hér diskutere, om den politik, der føres af de herskende, også ud fra et kapitalistisk synspunkt undertiden kan forekomme afsindig. Men vi kan sige, at afsindet er udtryk for

kapitalismens manglende evne til at løse sin egen krise.

Med et gå-på-mod, som er en bedre sag værdig, ser vi Socialdemokrati, LO-top og arbejdsgivere følge én vej: Danmark skal gøres konkurrencedygtigt! Vi skal have presset prisen på arbejdskraften ned — nej, undskyld, det hedder 'sænket omkostningsniveauet' —, så kan vi producere nogle billigere eksportvarer, og krydser vi så fingre og håber, at de lande, vi skal sælge til, ikke gør det samme, så kan vi mave os vej ud af krisen.

Der er ikke meget, der tyder på, at denne politik lykkes. Men for *dele af* kapitalen har den den fordel, at der lægges et kontant pres på arbejderklassen for at få den til at acceptere reallønsfald og nedskæringer. (Nuvel, så får man svigtende indenlandsk efterspørgsel... osv., men det er jo ikke kapitalismens uknækkelige noder, vi hér skulle beskæftige os med).

ET LED I DETTE PRES på arbejderklassen er at udbrede forestillinger om, at alle har et fælles ansvar for samfundet, at vi lever over evne osv. osv. Og for at

afværge modstand mod krisepolitikken gøres der allende for. Så på at 'afpolitiser' arbejderklassen.

Et kernebegreb i denne sammenhæng er 'livskvalitet'. Der snakkes enormt meget og stadig mere om 'livskvalitet'. Og det er nemt at snakke om det, for der er god grund til at diskutere, hvad kapitalismen gør ved menneskene. 'Fred' er en livskvalitet, som vi må kæmpe for. Forureningen må bekæmpes. De mange selvmord må bekæmpes. Råhed og vold må bekæmpes. Der er nok at tage fat på, for kapitalismen aflejrer så meget smuds både i overført og bogstavelig forstand, at en simpel, ensidig økonomisk kamp for højere lønninger ikke er nok.

Der er altså ikke i sig selv noget i vejen med kampen for at forbedre livskvaliteten. Men den ubehagelige bagside af livskvalitet-medaljen er, at diskussionen om den løbriks fra grundlaget. At den 'nærdemokratiseres' og 'privatiseres'. At den nok så yndigt bruges til at vende blikket fra de økonomiske realiteter — ja, tilmed bruges til at få de økonomiske overgreb til at glide ned.

HVEM VIL IKKE GERNE have nedsat arbejdstid? Det vil forbedre livskvaliteten i et samfund, hvor arbejdet er fremmedgjort. At arbejde betyder under kapitalismen at sælge sin arbejdskraft. Arbejdet er nedværdiggende, arbejdet er ikke et behov, men en tvang.

Man vil gerne slippe for tvang. Og arbejdsgiverne og LO og Mogens Lykketoft — der i forvejen har befriet over 250.000 mennesker for denne tvang, men ikke med disse 250.000's egen gode vilje, og det er jo noget andet — taler nu om nedsat arbejdstid uden fuld lønkompensation. Livskvalitet, venner! Væk med denne velfærdsdanske forkælede interesse for lønnens størrelse! Befri os fra kræve-mentaliteten! Der er ikke råd til det — og det giver også bare dårlige nerver!

Og I behøver heller ikke så mange penge. Dans lidt i stedet for. Det er mere befriende end alle de forbrugs-goder, I skraber sammen!

Over for denne officielle udmøntelse af kampen for en bedre livskvalitet stejler den gode, gamle socialist og råber vagt i gevær. De lurer os, hvis vi hopper på limpinden. Vi véd godt, at den økonomiske kamp ikke er alt, vi véd godt, at vi har haft en forbandet hang til at måle klassekampens resultater i kroner og ører, vi véd godt, at vi har været sene i optrækket, når det har drejet sig om at formulere en politik omkring livskvaliteten.

MEN SOM GAMLE ROTTEN véd vi også, at når borgerskabet først begynder at tale om 'livskvalitet', er der noget skummelt på færde. Så prøver de at få os til at tænke på 'noget andet' end de barske økonomiske realiteter, som vi i dogmatisk stiv sind vil hævde er underlaget for, om der overhovedet skal være nogen mening i en diskussion om livskvalitet.

For en ordentlig behandling under sygdom kræver nu engang penge; skal man slippe for de dårlige nerver, det giver at tælle nullermænd i tegnebogen, hver gang hus-lejen skal falde eller terminen er over os, så må man diskutere penge og løn; skal man slippe bilen, må man tage højde for, at HT-taksterne og DSB-taksterne for-højes; skal man give børnene en god livskvalitet, koster det penge at holde klassekvotienterne nede i Folkeskolen, ja, det koster penge at købe mælk og müssli og gulerødder og alle de andre konkrete forbrugsvarer, som også forbedrer

livskvaliteten.

Ja, så er vi der — igen fra sidelinien —; så er vi der igen og går 'imod strømmen'. Og taler om den økonomiske kampens vigtighed, når borgerskabet og desværre så mange andre ikke gør noget ud af den. Så er det, at vi fulde af optimismens illusioner midt i en mørk tid har det ganske lille håb, at den næste cykeldemonstration ville ende med at dreje ind på Christiansborg Slotsplads og forbande krisepolitikken ad helvede til under de samtlige paroler: 'Nej til reallønsfald', 'Nej til nedsat arbejdstid uden fuld lønkompensation' og 'Nej til nedskæringer'.

MEN MÅSKE RÅBER VI i en grøn orken. For det politiske liv er præget af en gungrende tavshed. Politiske diskussioner er ikke længere in. Politik er blevet til den passive modtagelse af TV-avisens budskaber, allerhøjest krydret med et par bitre kommentarer. Politik er blevet til et kryds hvert andet år.

Sådan har det altid været, kan man sige. Jovel, i vid udstrækning. Sådan er det borgerlige demokratis natur. Det er denne passive forholden sig til de varer, politikerne prøver at sælge, som gør det borgerlige demokrati acceptabelt for borgerskabet.

Men ind imellem er der modstød udefra. Det var sådanne modstød, en sådan politisk bevægelse, der trods sine begrænsninger påvirkede udviklingen i slutningen af 60'erne og i begyndelsen af 70'erne. Men idag er den politiske bevægelse en død sild.

Og det genspejler sig til fulde i det politiske liv. Den store tilslutning til SF er udtryk for, at venstrefløjen har lidt nederlag, at den levende bevægelse er blevet forvandet til gusten parlamentarisme. SF er partiet, som genspejler, at venstreorienteringen er blevet en tilskuers-holdning. Og meningsmålingerne viser, at endnu flere anbringer deres venstreorientering i udkanten af deres liv. For SF får flere og flere vælgere. Netop vælgere!

ALDRIG HAR VENSTREFLØJEN været så stærk, skrev Information efter valget i 1981. Hvori består den styrke? Jo, i stemmer og i folketingsmedlemmer. Men er den udtryk for en radikalisering? For en reel venstre-drejning? Er den udtryk for bevægelse, organisering, modoffensiv mod krisepolitikken?

Tværtimod. For hvad viser SF's fremgang? At det har fået carte blanche til at sætte sig på skødet af Socialdemokratiet, til at acceptere forringede lønninger for unge, til at være sikkerhedsnet for en regering, som fører en politik, der i 1966-67 under det 'røde' S-SF-samarbejde ville have fået dette samarbejde til at bryde sammen ikke én gang, men tusind gange.

Gert Petersen kan vise sig på fjernsynsskærmen og vise forståelse for regeringens problemer. Det er en alvorlig situation for samfundet, siger han. Ikke et ord om, at statens gigantiske underskud, de mange hundrede tusinde arbejdsløse, de evindelige virksomhedslukninger, den groteske rente, de stadige nye indgreb, der vakles igennem af en regering, der blindt fægter til venstre og højre, er det simple udtryk for, at kapitalismen er pilræden, og at arbejderklassen, ja, arbejderklassen må komme op på mærkerne, hvis den ikke skal ende med at blive sorteper med stort S.

Nej, Gert Petersen fabler om regeringsmuligheder, går ind i de søvndyssende diskussioner om bogstavskombina-

tioner, skælder De Radikale lidt ud og konstaterer, at 'de borgerlige overhovedet ikke fører konstruktiv politik'. Tænk engang!

GIFT! GIFT! GIFT! — Er det det eneste, de frustrede reducerede KAP'ere formår: at hælde galde ud over alle andre? Er der noget at sige til, at I isolerer jer? At I ikke engang kan holde på jeres egne?

I dansk politisk tradition hører det sig til, at man taler pænt til hinanden. Og når man ikke gør det, skal stilen helst være den underfundige ondskabsfuldhed.

Det kan godt være, at vi nogen gange har svært ved at

på, i timelange diskussioner om, hvordan 'gruppen' nu fungerede som 'gruppe'.

Der er mange, der er blevet kvast i KAP af denne forløjede samværspsykologiske sirup — og der var mange, som gjorde denne sirup til det væsentligste. Er der noget at sige til, at de blev skuffede, da vi begyndte at gøre op med den vulgære udlægning af maoismen? Da vi for alvor begyndte at plante os med begge ben i den danske politiske muldjord? — Og er der noget at sige til, at de rendte deres vej, når så medvinden tilmed slog over i modvind.

Ingen af os kan løbe fra medansvar for, at det gik således. Hvilke KAP'ere får ikke kuldegysninger, når de konfronteres med DKP(ml)? For hvor kommer kernen i DKP(ml) fra? — Fra KAP! Det er rigtigt, at DKP(ml) er en parodi — desværre en mere og mere uhyggelig parodi — på de mest dogmatiske og afsindige sider af fortidens KFML, MLE — og KAP. Men det er dog fortsat noget, vi kan genkende. Og det viser noget om vores baggrund, som har kostet os dyrt.

MEN KAP's særlige baggrund og vækstbetingelser er ikke den egentlige forklaring på vores situation i dag. KAP har det ikke godt. Men vi er ikke ene om ikke at have det godt. VS er på hælene. Den fagoppositionelle bevægelse, som fandtes i arbejderklassen, er forsvundet. Marxismen fortrænges af mystik. DKP har det dårligt — og ikke bare for sine dødsynders skyld, men også fordi det i manges bevidsthed er for radikalt. Og de mange, der gik ud af eller blev smidt ud af

Varme og fællesskab — om hvad?

leve op til denne tradition. Ikke mindst fordi den er uærlig — og i virkeligheden nedladende. Men dette med stilen er i sidste ende en vildledende diskussion. Den dækker i de fleste tilfælde over noget helt andet, over uenigheder om faktiske forhold, om faktisk politik. Ikke desto mindre kan det være en trættende pestilens, at man skal igennem alenlange kampe omkring den måde, man taler til hinanden på, når kampen drejer sig om noget andet.

Det har KAP erfaret. Og vist nok også andre politiske partier og organisationer. Og resultatet har været spild af tid, spild af gode kræfter, adskillelse af folk, fordi de ikke kunne li' hinandens 'måde at være på'.

MÅSKE HAR KAP VÆRET særlig hårdt ramt af denne 'stil'diskussion. Det skyldes vores baggrund. Vi voksede — i hvert fald delvis — ud af en side af ungdomsoprøret, hvor *formen* spillede en afgørende rolle. 'Maoismen's schillesæl var denne formfiksering, der ofte fik den politiske diskussion til at drukne i 'kritik og selv-kritik', i 'kaderurderinger', i kritik af den måde, man var

KAP... har de det godt?

Dette siges ikke, fordi vi gerne vil lune os ved, at for de andre går det også skidt. Vi siger det for at vise, at det er hele *tendensen* i samfundet, der er højre-drejende. Og at 'stil'diskussionen kun er en overflade-diskussion.

Hvad jo også viser sig på en anden 'sjov' måde: Faktisk er der mange, der synes, at vi er vældigt flinke, nogle pæne mennesker, der efterhånden er i stand til at sige tingene ligeud uden at grave marxismen-leninismens forslidte fraser frem. Der er også mange, der synes, at det lyder fornuftigt dét, vi siger.

Men det nytter jo ikke noget, alligevel! Vi vil ikke spille vores stemme. Vi orker ikke at gå ind i jeres parti. Og det er nok heller ikke et parti, som man skal samles om. Det er der ingen fremtid i. Jo, jo, SF er måske lidt for ivrige med at kæle for Socialdemokratiet, men — trods alt — så skal man da have nogen til at holde Anker lidt i ørerne; og landet *skal* jo regeres.

Det er den virkelige, KAP står midt i. I den økonomiske krises og i den politiske krises virkelighed. Og

kommunister bør kendes ved, at de ser virkeligheden, som den er, selv om det gør ondt.

Igenom de senere år har vi løbet om kap med tiden. Baglæns. Vores erkendelse af virkeligheden slog os selv i stykker. Vores nøgternhed var med til at skabe desillusion hos os selv. For vi var ikke vant til nøgternheden. Vi var vant til de store bravader og de tomme slagord. Vi var den monolitiske enhed med ét fremadrettet øje.

Og da vi bremsede op — og blev bremset op af tidernes ugunst — måtte vi bruge mere end to år på at trænge igennem med en forståelse for, hvordan virkeligheden så ud, og hvordan den slog igennem hos os selv. Og det var med nød og næppe, at det lykkedes.

Dér står vi så idag. Og det giver os trods tilbageslag muligheder. Men tilbageslaget, herunder to års niveau-sænkende og begejstringsdræbende lygtemandskamp, sætter sine spor. Ikke mindst i en tid, hvor den gamle venstrefløj fra 60'erne og 70'erne enten er gået i hi eller er blevet saglige samfundsborgere, som cykler lidt og stemmer på SF, og hvor der ikke i den nye generation, der bærer krisens mismod med sig og omsætter den i egotrip og modvilje mod politik, findes den grobund for politisk bevidstgørelse, som der fandtes i tiden omkring 1970.

FAKTISK STÅR VI IDAG med en slags omvendt generationsmodsatning. Det vil 'de gamle' naturligvis altid sige, kan man indvende. Men indvendingen er skudt forbi. Forskellen på 'ungdomsoprøret' i sin tid og 80'ernes ungdomskultur er politikken. Det er ikke en sur gnækkende kritik af 'ungdommen'. Det er blot en konstatering af, at hele klimaet er anti-politisk, (hvad selvfølgelig også er politisk) anti-venstrefløj'sk og organisationsfjendtligt.

Det er krisen, socialdemokratismens dominans og nederlaget for venstrefløjens visioner, der har skabt denne tilstand. Men selv om vi gentager og gentager og gentager denne konstatering, må venstrefløj, den 'revolutionære venstrefløj', som den hed i gamle dage, gøre noget for at trænge igennem, selv om vejen er stenet. Ja, selv om den *ikke* engang har en vis udbredt politisk nysgerrighed at bygge på. Den skal i vid udstrækning først skabes.

Vi kan ikke skyde nogen genvej. Vi skal ikke tage jakkesættet, slipset eller permanentkrøllerne frem. Vi skal ikke snakke nogen efter munden. Vi skal ikke fedte for anarkisme, fordi BZ'erne kan li' den. Vi skal ikke — som vi i overivrighed efter at være konkrete havde

tendens til — blive 'konstruktive' og begynde at lave reformpolitik på kapitalismens præmisser, for det er jo 'det eneste folk kan forstå i vore dage'. Vi skal ikke bløde vores organisatoriske principper op, fordi det er besværligt med partisdisciplin i en principløs verden.

Men hvad skal vi så?

VI HAR MED VORES 4. KONGRES sat et punktum for en opslidende partikamp. Vi er holdt op med at stirre os blind på vor egen navle. Og man må jo se op og fremad, hvis man skal komme nogen vegne.

Vi har også besluttet os til at stive vort grundlag af og sætte det i forhold til den virkelighed, vi står midt i: statsmonopolkapitalismens og socialismens krise.

Vi har en fornuftig faglig politik, som ligger lige langt fra kapitulationspolitik og overbudspolitik.

Vi har en udenrigs- og forsvarspolitik, som faktisk vinder udbredelse.

Vi har et teoretisk redskab i marxismen, som nuanceret og tilsætteligt står sig mere end godt over for de mange modestrømninger, som forvrider eller direkte vil gøre det af med marxismen.

Vi har en erfaring — på godt og ondt — i organisationsarbejde, i at få tingene til at fungere og gro.

Vi er i en vis udstrækning landskendt, og det betyder, at vi ikke hver gang må starte med Adam og Eva, når vi skal ud med vores politik.

ALT DETTE TÆLLER, når vi skal bedømme vore muligheder. Det tæller til vor fordel og må regnes på mod alt det ugunstige, der tæller negativt. Vi kan ikke med et fingerknips ændre på klassekampens barske vilkår. Men vi kan slå i dynen. Og vi kan slå bedre idag end nogensinde før, når vi ser på den politik, vi slår med. Og så skal der nok også en skønne dag gå hul.

Ebbe og flod afløser hinanden i klassekampen. Opsving følger efter nedtur. Og et opsving, hvornår det end kommer, kan hente vejledning i KAPs politik. Men KAP kan ikke skabe et opsving. Modsætningerne skaber det. Det udkrystalliseres i bevægelse og bevægelser. Og i en politisering af de bevægelser, der præget af krisens pres for en stund er præget af eskapisme.

Først når den økonomiske kamp får politisk perspektiv, og når kampen for livskvaliteten får et antikapitalistisk perspektiv og forbindes med den økonomiske og politiske kamp, vil et opsving for alvor være indtruffet.

KAP arbejder for det, men må også vente på det.

Benito Scocozza.

Gulerods - romantikere ?

Miljøpartiets ledelse fotograferet under årets Barsebäck-march — de to unge mennesker til højre deltager normalt ikke i ledelsens forhandlinger. Som nr. 6 fra højre ses Per Gahrton — en af partiets fremtrædende teoretikere. (Alfa Foto).

■ ■ POUL ARNEDAL har besøgt Sverige forud for valget den 19. september. Her er hans vurdering af valgkampens dark horse — det nystartede miljøparti. Partiet har stået til syv procent af stemmerne i meningsmålingerne og går til valg under sloganet: »Ikke guld, men grønne skove«.

I de svenske medier er det af mange blevet opfattet som noget nærmest symbolsk, at det nye miljø-parti vedtog sit erhvervspolitiske program i den gamle gulmalede *fattiggård* i Falun — dybt inde i de grønne svenske Dalar-skove.

Denne symbolik har fået ekstra næring, efter at partiet i den svenske valgkamp lancerede slogan'et »Ikke guld, men grønne skove«.

I retfærdighedens navn bør det nok nævnes, at den nedlagte *fattiggård* i Falun fungerer som Miljø-

partiets kursusgård, men det bør dog ikke forhindre en ædruelig iagttagelse i at konstatere, at der faktisk er en vis konkret basis for at udlede denne symbolik. Det nye grønne parti erklærer nemlig, at det er beredt på at acceptere en vis sænkning af den

Mælkebøtte partiet

Et af mælkebøttens kendetegn er dens utrolige formeringssevne. Dens frø spredtes i tusindtal med vinden, og nye vækster skyder op på de mest utrolige steder.

Forsøger man at udslette den ved at skære hovedet af den, formerer den sig ved at danne et utal af rodskud.

På den måde er den næsten et symbol på naturens ukuelighed og evne til at overleve.

Samtidig er den jo ganske køn.

Reel faktor

Derfor er det heller ingen tilfældighed, at netop mælkebøtten er blevet partisymbolet for Sveriges nye Miljøparti. Og indtil videre har partiet kunnet leve op til dens evne til at formere sig. På mindre end et år, er det blevet en reel faktor i Sveriges politiske liv.

Miljøpartiet blev dannet den 20. september 1981 efter at der i de foregående måneder var blevet dannet lokale partier i en række regioner rundt omkring i Sverige. I forsommeren 1982 stod partiet til omkring syv procent af vælgerstemmerne i en opinionsmåling, og meddelte samtidigt, at det stillede op til kommunevalg i 200 af Sveriges 240 kommuner, når svenskerne den 19. september i år skal vælge repræsentanter til såvel Riksdag, som kommunal- og amtsbestyrelser.

Tungen på vægtskålen

Samtidig ville det kunne lave en vældig ravage i det traditionelle billede af svensk Riksdagspolitik.

gennemsnitlige materielle standard i Sverige, for at kunne opfylde sit program.

»Misnöjsparti«

Nu er der jo nok ikke mange svenskere, der ønsker at sende gamle Mor-Svea på fattiggården. Alligevel er det en kendsgerning, — hvis man ellers skal tro på meningsmålingerne — at op til syv procent af den svenske vælgerbefolkning er så positive over for Miljøpartiet, at de kunne finde på at stemme på partiet. (Om det rent faktisk sidder i den svenske Riksdag efter valget den 19. september og dermed har sprængt den svenske spærregrænse på 4 pct., ved du mere om når du læser denne artikel, end forfatteren gør i skriven-de stund).

En af grundene til denne sympati, skal man nok bl.a. finde i en af de ledende folk i Miljøpartiet, Ralph Monö, udtalelse til pressen: »Vi er et protest-parti« (eller »misnöjsparti«, som man siger på svensk). Den utilfredshed, partiet repræsenterer, er såvel en utilfredshed med de etablerede politiske partier og det økonomiske system, de repræsenterer, som en utilfredshed med det, der for de fleste står som det umiddelbare alternativ: »socialisme«.

Borgerlige vælgere

Der kan næppe herske tvivl om, at flertallet af den aktive skare i Miljøpartiet kommer fra progressive bevægelser og dem man bredt kunne betegne som »venstrefløj«. Men samtidig lægger man i partiet vægt på, at man også har tidligere medlemmer fra de borgerlige partier — selv fra Det moderate Samlingsparti, svenskernes modstykke til Poul Schlüters konservative. Vælgerundersøgelser viser desuden, at af de folk, som kunne tænke sig at stemme på Miljøpartiet ved valget, havde de fleste tidligere stemt på borgerlige partier (flest skulle komme fra Thorbjörn Fälldins Centerparti, der forud for det forrige valg slog sig op som atomkraftmodstander, men endte med at acceptere endnu 25 år med svenske atomkraftværker).

Endnu en årsag kan man finde i den udtalelse, som partiets nuværende partileder, Raghna Pohanka, og hendes kollega fra partiledelsen Ulla

Dahl, kom med, da jeg fornylig snakkede med dem i Stockholm.

— Vi er et enkel-sags-parti. Mange af de folk, som nu slutter op om os, har tidligere stemt på andre partier på grund af enkelte punkter i deres program, som f.eks. atomkraftmodstand, decentralisering, medarbejderindflydelse, uden at kunne gå ind for partiets samlede politik. Disse enkeltsager finder de nu i vores program. Vi lægger meget vægt på enkeltspørgsmål.

Holdning eller analyse

Det spørgsmål, der så prompte melder sig, er: »Vil disse utilfredse svenskere så kunne gå ind for Miljøpartiets samlede program?« Og det næste: Er programmet mere end en samling af enkeltsager? Er der en sammenhæng og — vigtigst af alt — en sammenhængende analyse af samfundet? Her er det, at de svage punkter viser sig — svagheder som man er ganske klare over i Miljøpartiet.

Det, som først og fremmest kendetegner miljøpartiet, er dets holdningsmæssige fremtoning, og det er samtidig denne holdning, der binder partiet sammen. Skulle man sætte en etikette på, ville det være mest nærliggende at bruge den, som en af partiets fremtrædende medlemmer, veteranen inden for miljøbevægelsen, Per Gahrton, selv anvender, nemlig at de er »økologister«.

Per Gahrton.

TEGNING: KAJ ANDERSEN

Ralph Monó fra partiledelsen har i partiets ugeblad, *Alternativet*, beskrevet, hvad han betegner som partiets »grundideologi«, som følger:

»Miljøpartiet vil have MERE end en økonomisk og materiel analyse af samfundet. Vi vil have et helhedssyn på mennesket i samfundet, dets behov og på dets forhold til naturen. God menneskelig livskvalitet inkluderer foruden en acceptabel materiel standard også en god psykisk og social standard: deriblandt muligheder for fællesskab med andre, personlig udvikling og forudsætning for at påvirke sit liv og sit livsmiljø. Ud over dette må samfundsudviklingen formes ud fra en forståelse for, at naturens ressourcer og økologiske system er grundlaget for menneskeligt og andet liv. Økonomien skal tjene dette!«

Samtidig er det jo en holdning, som de fleste mennesker vil skrive under på, og i sit væsen er det vel disse ting, revolutionære kæmper for og drømmer om. Det, som er særligt ved Miljøpartiet og den grønne bevægelse, er, at de fremhæver det som det første og vigtigste, så snart de åbner munden eller sætter pennen til papiret.

Erhverv og økonomi

— Vi må have et økonomisk system, som indregner *alle* omkostningerne, siger et andet fremtrædende medlem af partiets kollektive ledelse, Wawa Sjödin, der har været med til at udarbejde partiets erhvervspolitiske handlingsprogram.

— Vi må skaffe os af med det kommercielle menneskesyn, siger hun samtidig i et interview med *Alternativet*, hvor hun fremlægger program-

met for erhverv og økonomi — et af de mest centrale områder til forståelse af partiets »grundideologi«.

— Mennesket er grundlæggende et skabende væsen. Vi er alle i stand til at tage stilling til hvorfor og hvordan vi skal leve.

— Vort mål må være at organisere produktionen, så den virkelig frigør menneskenes skabende formåen. Hånden, hjernen og hjertet må samarbejde, når vi bygger vort samfund.

— Alle må gives retten til et meningsfyldt arbejde, og det triste og monotone arbejde, som altid findes må deles op, så ingen behøver at blive hængt op på det i en længere periode af deres arbejdsliv.

Om den produktion som findes idag siger Wawa Sjödin:

— Det bliver mere og mere et mål i sig selv at maximere den driftøkonomiske gevinst og øge den materielle tilvækst.

— Vi (Miljøpartiet, red.) kan ikke tilslutte os den usynlige lov, som styrer os alle: — Eksportør mere, slå konkurrenterne ud, øg markedsandelene... mere, hurtigere større...

— Vi må få startet en bred folkelig diskussion om, hvordan vi vil leve og hvad vi vil producere og konsumere. Vi må skabe en virkelig valgfrihed, så vi kan bortvælge meget af den sløsedede og tærende produktion til fordel for en produktion, som er miljøvenlig og ressourcebevarende, som skaber arbejdspladser og et meningsfuldt arbejde og som tilfredsstiller vore sociale behov.

Igen Hvilken revolutionær socialist kan ikke tilslutte sig disse tanker?

Selvforsyning

Måden, hvorpå det svenske Miljøparti vil nå frem til disse muligheder, er gennem en øget svensk selvforsyning, og en decentralisering af produktionen.

De ting, man især lægger vægt på, er den basale levnsmiddelproduktion samt produktionen af klæder og energi.

Det væsentlige argument for øget svensk selvforsyning er en øget uafhængighed af verdensmarkedet, og en mere retfærdig fordeling af ressourcerne i verden, som en forudsætning for at partiets mål kan realiseres.

Den øgede selvforsyning skal ikke blot gælde Sverige som nation, men også udstrækkes til de enkelte regioner i landet, der jo som bekendt har en meget større geografisk udstrækning end Danmark. Et af de argumenter, som trækkes op i den forbindelse, er — udover en større indflydelse på produktionen — at det vil stille landet stærkere i en krigs- eller krisesituation, hvor landet bliver lukket af for omverdenen.

Samtidig skal det give en øget lokal indflydelse på produktionen.

Partiet kritiserer den stigende økonomiske centralisering til stadig færre multinationale monopoler.

Samtidig er man modstander af den socialdemokratiske ØD-model (selv om man i Sverige opererer med 24 decentrale fonde og selvom Palme har luftet direkte og almindelig valg til de lokale fond-bestyrelser).

Lokal produktion og medindflydelse

I stedet lægger man stor vægt på, at de enkelte kommuner med økonomisk støtte fra staten skal gå ind i en lokal produktion og nye virksomhedsformer. — Småforetagender, kooperativer og andre lokale initiativer må få meget større støtte end idag, siger Wawa Sjödin.

Dette betyder imidlertid ikke, at partiet mener det er muligt at decentralisere *alle* former for produktion, som f.eks. stålindustrien og dataindustrien.

Derimod lægger man stor vægt på

Partiet kunne nemlig meget vel gå hen og blive tungen på vægtskålen i kampen om regeringsmagten mellem den borgerlige og den socialdemokratiske blok. Men miljøpartiet lagde frem — og har fortsat gjort det gennem valgkampen — at det hverken ville støtte en socialdemokratisk eller en borgerlig regering. Enten vil man stemme nej eller undlade at stemme, når en regering skal have afprøvet sit mandat i Riksdagen.

Om det så vil stemme nej til en borgerlig regering og undlade at stemme over for en socialdemokratisk regering, har det ikke været muligt at udæske af det meget bredt sammensatte Miljøparti.

Dyre- eller arbejderbeskyttelse

Partiet har sine rødder i den svenske miljøbevægelse, i kampagnen mod kernekraft og i fredsbevægelsen. Det rummer tidligere medlemmer af såvel borgerlige partier som af Socialdemokratiet og Venstrepartiet Kommunisterne. Fra den socialdemokratiske fagbevægelses side har det måttet høre en del for, at det har et program for dyrebeskyttelse med ikke for arbejderbeskyttelse.

Partiets ledelse — det politiske udvalg — består af elleve medlemmer og elleve suppleanter. — Lige mange af hvert køn. Rollen som politisk leder af partiet går på skift hvert halve år mellem de elleve medlemmer i ledelsen.

I dette efterår — og under valgkampen — er lederen den 50 årige Ragnhild Pohanka — indvandrerlærer, mor til seks børn, gift med en tjekkoslovak og ikke tidligere aktiv i politiske partier.

en demokratisering af produktionen gennem øget medarbejderindflydelse og kooperative foretagender.

Ikke desto mindre er det netop, når partiet skal tage stilling til ejendomsforholdene inden for erhvervslivet — og derfor et så basalt spørgsmål som ejendomsforholdene til produktionsmidlerne og spørgsmålet om en fri markedsøkonomi kontra en planlagt produktion — at det kommer på glatis.

Herom siger Sjödin: — Vi går ind for at forskellige virksomhedsformer skal kunne eksistere side om side. Vi løser ikke nogen problemer med en una- digt centralisering. Derfor er vi imod såvel socialdemokrater- nes forslag om lønmodtager- fonde som øststatsmodellen og den nuværende centralisering af magten til stadig færre multinationale foretagender. Der findes ingen enkelte og hurtige løsninger på, hvordan vi skaber en rigtig balance mellem planlægning og et virkeligt fungerende marked. Det er en meget vigtig diskus- sion, som vi må vende tilbage til fra Miljøpartiets side.

Både planlægning og marked

Netop her finder man det indbyggede skisma i partiets grundlag, og samti- dig en væsentlig årsag til, at partiet kan opnå så bred og alsidig en op- bakning. Man favner såvel de venstreorienterede, socialistisk orien- terede og folk med en liberal borger- lig indstilling.

Ingen af dem trædes over tærne. Tværtimod må disse to »traditionel- le« holdninger fusioneres. Vi skal ha' »planlægning« og et »virkeligt fun- gerende marked«.

Baggrunden for, at partiet kan nå frem til denne holdning — og at der er så bred en klangbund for den — er, at de kendte spor skræmmer.

Den helt fri markedsdannelse og økonomi fører til multinationale monopolars centralisering og rovdrift på både mennesker og miljø.

Op den traditionelle planøkonomi- model skiller sig i sit væsen ikke fra den.

Når Miljøpartiet i Sverige — både i

deres materiale og i de samtaler, jeg har haft med repræsentanter fra partiet — så indædt afviser den socialistiske tanke og samfunds- model, så sker det igen og igen med henvisning til de lande, som har forsøgt sig med at opbygge socialis- me:

— Vi ønsker ikke en øststats- model. — Vi går imod en stærk centraliseret statelig styring og planlægning, der ikke ta'r hensyn til det enkelte menne- skes ønsker og behov. — Vi af- viser Socialdemokratiets socia- lisme-model (I Sverige taler man i langt højere grad om Socialdemokratiet som et »so- cialistisk parti«). — De socia- listiske og marxistiske partier går ind for en blind materiel vækst.

Med andre ord: Socialismens spor skræmmer!

Styring og demokrati

Og hvis vi for et øjeblik går ind på Miljøpartiets (langsigtede) visioner om et andet og mere retfærdigt samfund, så er det samtidigt et reelt problem, Wawa Sjödin er inde på i modsætningen mellem »planlæg- ning« og et »fungerende marked«. Noget af essensen her er jo, hvordan man på én gang kan styre produktionen ud fra en overordnet planlægning og samtidig sikre demokratisk ind- flydelse på produktion og varedistri- bution. Endnu er der vist intet revolutionært parti, der er kommet med et nærmere konkret bud på, hvordan denne modsætning skal løses inden for et virkeligt socia- listisk samfund.

Det helt afgørende problem for Miljøpartiet, når det skal lave en analyse af samfundet — såvel det nuværende, som det de vil skabe i fremtiden — er dets rædsel for en ældre tysk herre, som gennem tiderne er blevet og fortsat bliver misbrugt på det mest grusomme. Karl hedder han — og ligger i øvrigt begravet i de smukkeste grønne omgivelser på kirkegården i High- gate nord for det centrale London.

En af hans geni-streger bestod i en systematisk undersøgelse og teore- tisk anvendelse af begrebet »udbyt- ning«.

Tegningerne er sakset fra Miljøpartiets blad »Alternativet«.

Hans efternavn var Marx.

Det svenske miljøpartis rædsel for denne ældre herre er så stor, at ordet udbytning, tilsyneladende ikke findes i deres begrebsverden. Og det får selvfølgelig en afgørende betydning for deres vurdering af modsætningerne i det samfund, de vil lave om på.

»... et marxistisk dogme«

Den tidligere omtalte Per Gahrton, som er en af de centrale ideologiske teoretikere i Miljøpartiet og medlem af partiets politiske ledelse, erklærer lige ud i et indlæg i Dagens Nyheter, at »Klassekampen er et ødelæggende marxistisk dogme«. (DN 17.8.82).

Det sker i en polemik mod en repræsentant fra det svenske Verstreparti. Kommunisterne, som på mange måder kan (og også helst selv vil) sammenlignes med det danske SF, men med stærkere rødder til de traditionelle kommunistpartier. Det gør måske, at Gahrton får lidt for let spil for i virkeligheden har han ret i nogle af sine kritikpunkter af det han kalder »'realsocialismens' faldgruber« og »marxistiske dogmer«. (Med 'realsocialismen' mener han »den virkeliggjorte socialisme« — altså Østlandene).

For ikke at gøre denne vurdering af Miljøpartiet for overfladisk og for bedst muligt at kunne få fat om

partiets egen selvforståelse, vil vi bringe nogle lidt fyldige citater fra Per Gahrton:

Realsocialismens faldgruber

— Jeg tror der findes nogle marxistiske dogmer, som vi må gøre op med, hvis partiet skal kunne undgå realsocialismens faldgruber og for alvor blive en del af den økologiske bevægelse.

Det ene handler om produktionsforholdene og produktionsmåden. Ifølge marxistisk

Hun bor i Dalarne og har dyrket giftfri grøntsager de sidste 20 år, »men i starten da lo folk jo bare ad mig«, fortalte hun fornylig, da hun var inde i Stockholm for at passe sin ugentlige eftermiddagspligt på partikontoret, som man finder i en nedlagt købmandsforretning i umiddelbar nærhed af Rådhuset.

Nordisk samarbejde

I en dansk sammenhæng er partiet bl.a. interessant, fordi det går ind for øget nordisk samarbejde, såvel på det økonomiske og handelsmæssige område som på det forsvarspolitiske.

Et nordisk økonomisk samarbejde skulle finde sted som et led i en øget uafhængighed af verdensmarkedet og en øget svensk selvforsyning.

Om det forsvarspolitiske samarbejde hedder det i partiets fredspolitiske handlingsprogram:

»Efterhånden bør Sverige medvirke til at hele Norden trækkes ud af supermagtsblokkens (vestblokken, red) indflydelsessfære, med et nordisk forsvarsforbund som et muligt etappemål.«

Partiet går ind for en mere aktiv svensk neutralitetspolitik, og slår fast, at *begge* de militære blokke truer Sveriges selvstændighed.

Det satser på en »øget indre svensk modstandskraft« i modsætning til den nuværende militærteknologiske oprustning inden for det svenske forsvar, og ønsker et decentraliseret »ikke-militært« forsvar.

På atomkraftens område, afviser partiet resultatet af den folkeafstemning, som fandt sted forrige år, og som resulterede i en afviklingsperiode på 25 år af det

teori vil kapitalismen gå til grunde på grund af en objektiv modsætning mellem en stadig mere samfundsmæssig produktionsmåde (højt udviklet teknik, multinationale foretagender etc.) og individualistiske produktionsforhold (privat ejendomsret). Produktionsforholdene må tilpasses produktionsmåden (= samfundsmæssiggørelse, socialisering). Resultatet er blevet, at socialismen har overtaget kapitalismens produktion — med alle dens negative sociale, økologiske og andre følgevirkninger.

— Krisen kan ikke løses gennem at produktionsforholdene ændres, kun gennem en ny og anderledes produktionsmåde. Eller tydeligere: Den økologiske revolution handler ikke først og fremmest om at »overtage« stordrifts-industrien, f.eks. værfter, stål, miner, biler etc., men derimod om at skabe en ny — og voksende — sektor af en hel anden produktionsmåde (smådrift, miljøvenlig, giftfrit, ressourcebesparende, energibesparende etc.). Men socialismen — om det nu er i vpk-udgave eller i form af SD/LO-fonde — er stadigvæk forhekset af magtforholdene i den eksisterende storindustri. — Økologister fornægter ikke at dette er vigtigt. Men det handler om en prioritering. Hvis man begynder med at »overtage« storindustrien, ja så havner man uundgåeligt i »real-socialismen« og skaber uundgåeligt en ny herskerklasse, som har umådelige materielle fordele af en centraliseret tilvækstøkonomi.

Rigtig kritik, men...

Hvis vi nu lader være med at hænge os i Gahrtons brug af »produktionsmåde«, hvormed han jo mener det »vi andre« kalder »produktionens samfundsmæssiggørelse«, ja så har manden jo ret i sin kritik af »real-socialismen« og af de reformistiske partiets strategi.

Der hvor han går galt i byen er, når han — og med ham Miljøpartiet som sådant — mener det muligt uden videre at skabe en alternativ »pro-

TEGNING: JAAANDEK SEMLER

duktionsmåde« side om side med storindustrien og efterhånden skubbe storindustrien, og det den er udtryk for til side. Det er en fatal under-vurdering af »magtforholdene i den eksisterende storindustri«, og af de grundlæggende årsager til disse magtforhold, nemlig udbytningen, — og ikke mindst af disse magtforholds indflydelse på de øvrige magtforhold i samfundet, som f.eks. kommer til udtryk i statens rolle.

Netop disse fejlurderinger i Per Gahrtons analyse, fører direkte frem til det han mener er »et andet ødelæggende marxistisk dogme...« og det »... er klassekampen«.

Almeninteresse og egeninteresse

»... idag omfatter klassekampens modpoler (...) højest en femtedel af befolkningen. Stadig flere arbejder f.eks. i den svulmende offentlige sektor og udsættes altså ikke for kapitalistisk udsugning. Stadig mere fritid har gjort, at arbejdstiden, dvs. menneskenes rolle i produktionen ikke dominerer tilværelsen så fuldstændigt mere«.

Med en henvisning til den vesttyske Frankfurterskole siger han, »at det næppe er troligt at arbejderklassens kernetropper (= arbejderklassen inden for storindustrien) kommer til at udgøre den økologiske revolutions avantgarde.«

— I stedet findes der grupper, siger Gahrton, som meget håndgribeligt kommer i nærkontakt med tilvækstsamfun-

dets bagsider, f.eks. lærere, socialarbejdere, plejere, børnehavepersonale osv., som kan tænkes at være særligt tilbøjelige til at hylde kvalitative værdier i stedet for kvantitative.

— Frem for alt bliver det stadig mere uinteressant at gå ud fra menneskets produktionsrolle, når man bedømmer deres rolle i samfundet. I stedet må man se dem i deres menneskerolle — gå ud fra deres almen-interesse i stedet for deres egeninteresse.

Med disse argumentationer, afviser Per Gahrton den traditionelle (her vpk's) »klassekampskategorisering« — Den økologiske revolution må bygge på et helt andet menneskesyn, mener han.

Galt udgangspunkt

Man fristes umiddelbart til at stille Per Gahrton og Miljøpartiet spørgsmålet: Når f.eks. et stigende antal svenske børnehav- og fritidspædagoger i disse år bliver arbejdsløse (hvilket er en kendsgerning), er det så i kraft af deres »egeninteresse« eller deres »almeninteresse«, at de kommer i nærkontakt med vækstsamfundets bagside?

En række af de modsætninger Per Gahrton peger på mellem forskellige grupper af lønarbejdere har umiddelbart en vis relevans.

Imidlertid er *udgangspunktet* for den afgørende vægt, Miljøpartiet lægger på disse modsætninger, helt ude i den grønne skov.

Man tager ikke udgangspunkt i den grundlæggende udbytning, som finder sted af alle lønarbejdere i det kapitalistiske samfund, hvad enten de er socialarbejdere inden for staten eller maskinarbejdere inden for storindustrien. Dermed er man heller ikke istand til at analysere de grundlæggende magtforhold i samfundet og et så centralt begreb som statens rolle i bevarelsen af disse magtforhold.

I stedet tager man grundlæggende udgangspunkt i *følggevirkningerne* af den kapitalistiske produktionsmåde som f.eks. forureningen, rovdriften på naturen og ressourcerne, truslerne om krig, forarmelsen af den menne-

skelige kreativitet og manglen på indflydelse på sine egne livsbetingelser.

Subjektive og objektive interesser

Det er de umiddelbart synlige af de negative konsekvenser, man tager fat i, mens man ikke får fat i den udbytning, som i det daglige jo foregår skjult.

Det er netop, hvad der understreges af Ulla Dahl og Ragnhild Pohanka, når de udtaler: »Vi er et enkeltsagsparti«. Resultatet er, at partiet klasse- eller gruppeopdeler befolkningen efter deres subjektive interesser og ikke efter deres grundlæggende objektive interesser.

Derfor kan partiet også komme til det resultat, at det er en økologisk revolution, der står på dagsordenen, som midlet til at opnå sociale forandringer.

En af de konkrete politiske konsekvenser af denne samfundsofattelse er partiets syn på nedsat arbejdstid.

Partiet lægger meget stor vægt på en generel nedsættelse af den daglige arbejdstid til seks timer. Det kræver imidlertid ikke en fuld lønkompensation, men accepterer en lønnedgang.

Menneskelige kvaliteter

Både Ralph Monö og Ragnhild Pohanka argumenterer for dette på følgende måde:

— Det økonomiske tab vil blive vejet op af de menneskelige kvaliteter, som en kortere arbejdsdag medfører. Vi vil få mere tid til at udfolde vores kreativitet, være sammen med hinanden og vores børn, til selv at bage vores brød, lave vores klæder og reparere vores boliger.

Netop denne argumentation for de menneskelige kvaliteter indtager en central position i partiets selvforståelse og udadvendte fremtoning. Det er altså mere end blot et smart slogan, når de ikke vil love guld. Spørgsmålet er så, hvor meget hold der er i loftet om de grønne skove??

Gulerodsromantikere?

Måske vil det være nærliggende for

svenske kernekraftsprogram. Miljøpartiet erklærer sig som principiel modstander af atomkraft og kræver en 10 års afviklingsperiode og øjeblikkelig lukning af Barsebäck.

Visionerne

Men det, som især slår én ved Miljøpartiet, er den uforbeholdne vægt som partiet lægger på de menneskelige kvaliteter, det kræver af det samfund, partiet ønsker at forme. Her er der ingen frygt for visioner. Her taler man åbenhjertigt om »grønne skove... og et mere menneskevenligt samfund«, hvor man ikke bruger flere af naturens ressourcer end de, som vokser til igen, — hvor man har tid til hinanden og sig selv og sine børn og mulighed for engagement i samfundet.

Når visionerne fremtræder så uuhæmmet, så hænger det selvfølgelig sammen med, at »miljøpartisterne«, som de kalder sig, forestiller sig omstillingen af samfundet som en langt mere ukompliceret proces, end revolutionære gør (se den anden artikel om dette emne).

Måske var det alligevel én af de ting, som revolutionære i Danmark kunne lære af det svenske mælkebøtteparti. Når vi ønsker at ændre produktionsforholdene, så er det jo ikke alene fordi det er et led i en historisk proces, men fordi det er forudsætningen for, at vi kan få grønne skove, få indflydelse på vores egen hverdag, og være mere og bedre sammen med hinanden.

nogle at affærdige Miljøpartiet og den grønne bevægelse med en konstatering af, at der bare er tale om en forvirret flok småborgerlige og naive gulerodsromantikere, der svømmer med på en populistisk krisebevægelse. Hvad man end kan mene, er det nok mere frugtbart at vurdere dette nye politiske fænomen ud fra de historiske betingelser, som har skabt det, og måske lære af det — såvel af dets fejl som af de positive sider.

Det er næppe nogen tilfældighed,

at de grønne partier dukker op på et tidspunkt, hvor den økonomiske og politiske krise i de vestlige samfund for alvor sættes ind.

Det er en krise som også rammer venstrefløjen og de progressive bevægelser. (Læs også lederen i dette nummer af KT).

Ser man nærmere på denne krise, så vil man også finde mange forklaringer på, at et miljøparti pludselig kan skyde frem på den politiske arena.

miljöpartiet

"En bred og flerårig aftale," — om hvad?

Af SVEND AAGE MADSEN

SÅ FIK VI ENDNU en parlamentarisk krise på Christiansborg. Den permanente valgkamp fortsætter. I august blev de dyre ord taget frem. »Katastrofe«, »afgrund«, »en dyster udvikling«, »statsbankerot« hed det om den økonomiske situation.

Og der blev krævet »dybtgående indgreb«. Fremskridtspartiet blev som sædvanlig topscorer — partiet krævede nedskæringer i det offentlige på 150 mia. kr.

På alle fronter var minerne alvorlige, men beslutningerne. Nu må der ske noget!

Hvad var det, som de gode folk på tinge denne gang brugte som anledning til at køre deres show frem?

DEN 9. AUGUST SLOG dollarkursen alle hidtidige rekorder med tallet 8,80 kr. for en dollar. Samme dag offentliggjorde Privatbanken sin årlige prognose for den økonomiske udvikling i Danmark. Denne viser, at det, som kaldes Danmarks tre balanceproblemer vil blive forværret i '82 og '83.

Underskudet på betalingsbalancen vil nå 19 og 20 mia. kr. Underskudet på statens budget vil i '83 gå fra 11% til 15% af bruttonationalproduktet. Og det tredje balanceproblem — som man kalder det — arbejdsløsheden vil ligge på 9-10%.

Den 15. august offentliggjorde Verdensbanken en analyse, der viste, at den økonomiske vækst på verdensplan vil blive lavere end beregnet, nemlig kun ca. 2 pct. stigning i 1983, hvor man ellers havde beregnet at det længe ventede opsving ville komme.

Den 16. august fremlagde finansminister Heinesen regeringens forslag til finanslov for 1983. Denne viser et underskud på 74 mia. kr. Og dette på baggrund af en forventet økonomisk vækst på 3,5 pct., hvor de fleste andre regner med omkring 2 pct.

En sådan 1,5 pct. mindre vækst end forudsat vil give langt større arbejdsløshed og dermed et endnu større underskud på statsfinanserne end de 74 mia. kr.

MEN SÅ PLUDSELIG den 17. og 18. august slog handlen med aktier rekord på børsen i New York. Dette skete efter, at dollaren uventet tog et styrt dyk over et par dage — efter at renten over tre gange inden for en uge var faldet med 1,5 pct.

Stor aktieomsætning på børsen er traditionelt udtryk for, at der er gang i eller ved at komme gang i den

økonomiske aktivitet. Og præsident Reagan var ikke sen til at gribe chancen. Han stod straks frem i medierne og udtrykte stor optimisme. Efter hans mening var den økonomiske udvikling nu vendt, ja han antydede, at den økonomiske krise nu er ovre!

Det var naturligvis underforstået, at årsagen til denne udvikling er den monetaristiske økonomiske politik, som Reagan-administrationen vandt sin overvældende valgsejr på.

Men spørgsmålet er, om denne aktuelle (og endnu helt kortvarige) fremgang skyldes den monetaristiske politik.

FOR REKORDEN PÅ BØRSEN i Wall Street falder netop sammen med nedsættelsen af renten (og monetarisme er jo tværtimod højrentepolitik), med at USA under Reagan står med historiens største underskud på statsbudgettet (og monetarismen er jo netop kendetegnet ved nedskæringer af de offentlige udgifter), og med at Reagan har fået tilslutning til en forhøjelse af skatterne med 99 mia. dollars (og et helt centralt element i monetarismen er netop skattenedsættelser, som kan øge det private forbrug).

Således ser det ud til, at den pludselige økonomiske aktivitet på New Yorks børs i sidste halvdel af august snarere er opstået på trods af monetaristisk politik end som en følge af.

Dette billede af monetarismens følger passer således også med vurderingerne af udviklingen i den engelske økonomi, hvor Thatcher-regeringen jo ivrigt kopierer Reagan-administrationen.

Her er arbejdsløsheden oppe på 13,4 pct. og stadigt stigende. Og også her har regeringen måttet indrømme, at den lovede vending i konjunkturerne er blevet »forsinket«.

EN MERE REALISTISK VURDERING — end Reagans — af den aktuelle økonomiske situation er, at produktionen lige nu har nået bunden i en cyklisk krise indenfor den generelle lavkonjunktur, der satte ind i 1973/74.

Dvs. at væksten i økonomien kan forventes at nå ca. 2 pct. i 1983 mod fra +1 pct. til 1 pct. i 1982.

Det ser nemlig ud til, at selvom den internationale økonomi siden begyndelsen af 70'erne er roget ind i en hårdnakket lavkonjunktur med en gennemsnitlig økono-

misk vækst på mellem 0 pct. og 1 pct., så fortsætter en vis regelmæssighed i konjunkturudsvingene inden for dette gennemsnit.

Udsvingene ser ud til at være blevet hyppigere og mere uberegneligt, sandsynligvis på grund af den stærke effekt, som den statslige indgrebspolitik har fået. Hvilket igen skyldes den høje grad af statsmonopolisering, der kendetegner alle de vestlige lande.

Disse midlertidige (og set i forhold til tiden før 73/74 minimale) opsving blæser statslederne så op til »historiske vendinger i situationen«.

DER ER IMIDLERTID INTET, der tyder på, at der skulle være nogen fundamental ny udvikling på vej. Tværtimod ser det ud til, at de forskellige landes økonomier er blevet låst fast i en udvikling, der trækker produktionen og beskæftigelsen endnu længere ned i moradset.

Den finanslov, som Heinesen fremlagde for Danmark d. 16. august er et tydeligt eksempel på denne situation.

Denne finanslov viser for 1983 et underskud på 74 mia. kr. Og traditionen tro vil dette underskud vokse med en del mia. kr. på grund af uforudsete udgifter — som regel på grund af større arbejdsløshed end forventet.

UNDERSKUDET FOR 1982 skønnes nu til ca. 56 mia. kr. Tallet for 1983 vil blive ca. 80 mia. kr. og skønnet for 1984 ligger på 90 mia. Med uforandret økonomisk politik.

Dette gigantiske underskud skyldes først og fremmest de øgede udgifter til arbejdsløshedsdagpenge, efterløn, bistandshjælp mv., der direkte skyldes arbejdsløsheden. Desuden indgår også den lange række af erhvervstilskud der er tilflydt industri og landbrug de sidste år.

Det er årsagen til at underskudet *eksisterer*.

Men af de 74 mia. kroners underskud i 1983 (regeringens skøn) vil renteudgifterne udgøre 40 mia. kr. Af de skønnede 90 mia. kr. i 1984 vil renteudgifterne udgøre 52 mia. kr.

Det vil sige, at nok skyldes underskudet væksten i arbejdsløsheden, men *størrelsen* af det skyldes den måde, som betalingen til de arbejdsløse bliver finansieret. Det sker nemlig ved, at staten optager lån af kapitalen til en effektiv rente på omkring 20-23 pct.

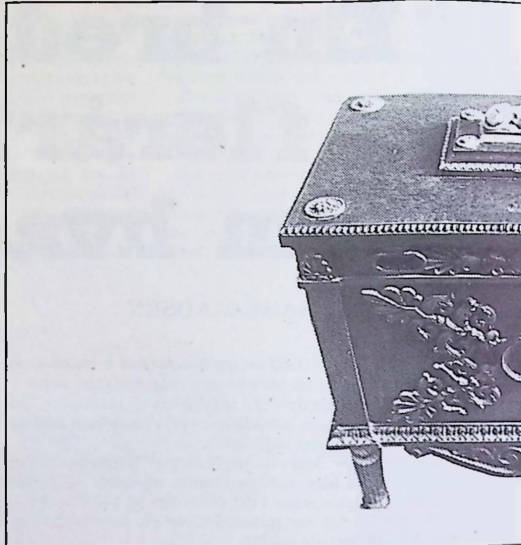
Således betales finansieringen af den arbejdsløshed, som det kapitalistiske system har skabt, ved at staten af kapitalisterne låner penge til ågerrenter.

Betalingen for disse renter foregår over skatterne — og de betales af såvel arbejdende som arbejdsløse.

DER ER BRED ENIGHED blandt partierne på Christiansborg om, at nu må der gribes ind overfor underskudet. Der er uenighed om hvordan og hvor meget. Men reelt er der kun tale om nuancer.

Kun socialdemokraten Henning Jensen har povet sig frem med noget bemærkelsesværdigt, nemlig at man kunne ændre på vilkårene for tilbagebetalingen til udlånerne. Dvs. et forslag om f.eks. at ændre på renteforholdene eller kursforholdene i de statsobligationer, som kapitalisterne ligger inden med.

Men det blev straks eftertrykkeligt manet helt ned i jorden af statsministeren og finansministeren. Der kan ikke røres ved dette hellige princip — kapitalisterne skal

have deres forrentning af den kapital, som de låner ud til finansiering af den arbejdsløshed, som det kapitalistiske system har skabt.

DERFOR VIL DER VÆRE TO MULIGHEDER for den regering, der vil sidde med ansvaret for finanslovene for '83 og '84: 1) besparelser på de offentlige udgifter, eller/og 2) øgede indtægter gennem skatter og afgifter.

Resultatet vil — hvis det er den siddende regering der skal føre kniven — blive en kombination af de to.

Og det vil det også blive med en hvilken som helst anden mulig regering.

Slagsmålet nu står om, hvor dybt der skal skæres. Dvs. med hvor meget underskudet kan og skal bringes ned.

Socialdemokratiet har antydnet, at der nok ikke kan gøres meget andet i 1983 end et forsøg på at holde underskudet på de skønnede 74 mia. Og målet vil så være at det for 1984 ikke bliver højere end i 1983.

MEN SELV DENNE POLITIK vil kræve brandudskrivning af skatter og kæmpe nedskæringer i den offentlige service.

Dette vil — tragikomisk nok — med naturnødvendighed medføre øget arbejdsløshed og dermed øgede udgifter til dagpenge.

Det ved man godt fra folketingspartierne side. Derfor vokser også især snakken om at skære ned på dagpengene som en måde at bringe underskudet ned.

Men igen — hvis de arbejdsløse får mindre købekraft, ja så mindskes afsætningen på hjemmemarkedet for produktionen, med øget arbejdsløshed til følge. Og dermed større udgifter for staten.

Dette ved man så godt.

Og derfor er det mest råbte råb: erhvervene må have øget konkurrenceevne. Indkomstpolitik er vejen frem. Det giver godt nok også flere arbejdsløse — det ved man godt — men den øgede vækst skal ske på eksportmarkederne. Det er gennem afsætning af produkterne i andre lande, at økonomien skal forbedres.

Sådan siger man også i de andre lande!

DET ER DENNE ØKONOMISKE skakmat-situation, der afspejles i det parlamentariske spil.

Partiledere danser ud og ind af forhandlingsværelserne på Christiansborg. Indgår i og udgår af konstellationer. Tænder forhåbninger og spreder dyb pessimisme. »Bredt samarbejde«, »flerårig aftale«, »dybtgående løsninger«, »henover midten« osv. hedder det.

Alle bedyrer, at bogstavkombinationerne er ligegyldige. Men det er det eneste, de taler om: Partierne til højre for SD vil have SF definitivt smidt på porten.

Socialdemokratiet tør ikke rigtigt, fordi SF vil tjene på, at regeringen samarbejder til højre i salen.

SF vil blive inde i varmen og taler om, at det som skete i foråret '81 — hvor regeringen havde SF som fast støtteparti — var et markant brud med den hidtidige krisepolitik. Selvom sandheden er, at kun partitaktiske hensyn gjorde, at martspakken ikke blev gennemført med f.eks. CD's eller de konservatives stemmer.

ALLER SIGER, AT DET IKKE drejer sig om *hvem*, der samarbejder, men om *hvad* der samarbejdes om. I virkeligheden forholder det sig lige omvendt.

Der er ingen der ved hvad de skal stille op med den økonomiske situation, der er ingen, der for alvor tror på, at de kan gøre noget fundamentalt ved arbejdsløshed,

stagnation, betalingsbalanceunderskud og underskudet på statsbudgettet.

Derfor handler det *hele* om *hvem!* Såvel for de borgerlige og Socialdemokratiet som for SF.

AT SF ER 100 PCT. MED i dette spil viser ikke mindst udtalelser fra ledende folk i partiet (hvor er Pelle Voigt iøvrigt blevet af?) på det sidste.

Ebba Strange udtrykte d. 3/8 i Jyllandsposten frygt for, at Socialdemokratiet nu vil svigte *»det faktiske kursskifte«*, som hun mener, SD var inde på i foråret 1982.

Men samtidig skriver hun, at SF *»var — og er — usikre på beskæftigelseseffekten af martspakken«*.

Det, som SF foråret igennem igen og igen slog fast, var, at betingelsen for deltagelse i et forlig var, at *»nettoresultatet ved udgangen af 1982 bliver en bedring af beskæftigelsen«*.

Den betingelse har man altså hele tiden været usikre på om blev opfyldt. Det hele har drejet sig om, at regeringen samarbejdede med SF.

Det socialdemokratiske kursskifte bestod i, at SD gik vejen over SF for at splitte de borgerlige med henblik på at få et bredt flertal bag de superindgreb, som såvel statsministeren som Heinesen hele tiden har sagt skulle komme i efteråret.

HVAD ANGÅR INDHOLDET i politikken har SD ikke vejet én streg fra den kurs, der blev lagt med augustforliget 1976, og som siden er blevet fulgt med skiftende samarbejdspartnere — så de radikale, så Venstre, så CD og Kr. Fp. og så SF.

Socialdemokratiet har ikke selv lagt skjul på, hvad det vil — selvom tingene kan siges på mange måder — det må man lade partiet. Man må også lade det, at det er dygtigt til i det taktiske spil at få dets samarbejdspartnere til at tro, at netop *deres* parti har fået Socialdemokratiet til at *»skifte kurs«*.

Den krog har også SF bidt på og har ædt maddingen råt. Men hvad værre er: De store dele af venstrefløjens, som har sat deres lid til SF — og SF vokser stadig i opinionsmålingerne — er roget på samme galaj.

MEN MENS DETTE SKRIVES — i slutningen af august — ser det ud til at Socialdemokratiet har drevet spillet lidt for langt.

Det har vist sig umuligt for Anker Jørgensen at finde samarbejdspartnere om den kommende politik. Alle vender ham nu tilsyneladende ryggen, og reelt er der ikke andet at gøre for ham end at udskrive valg eller gå af og overlade regeringsmagten til de borgerlige.

Problemet er blot, at Socialdemokratiet har et helvedes dårligt udgangspunkt for et valg. Og selvom partiet nu i 9 måneder har forsøgt at finde en platform, der kunne give et godt valgudgangspunkt, så er det alle andre partier end SD der scorer på det.

Først og fremmest SF og de konservative.

Men på den anden side har de borgerlige heller ikke for meget lyst til at sidde med regeringsmagten når overenskomstforhandlingerne kører.

Foreløbig er al videre forhandling afbrudt. Socialcemo-krafterne er gået i tænkeboks.

Håbet er, at én eller anden kan komme med en helvedes god idé til at komme ud af skakmatten.

Den 29. november vedtager FNs generalforsamling planen for et delt Palæstina.

Den jødiske befolkning (på det tidspunkt ca. en tredjedel af den samlede befolkning i området) tildeles 56 pct. — deriblandt de mest frugtbare områder — mens 43 pct. af territoriet overlades til det arabiske flertal. Jerusalem underlægges international kontrol.

Krig mellem de zionistiske styrker og en underlegen arabisk hær. Staten Israel proklameres og da kampene stopper har den nye stat underlagt sig 78 pct. af Palæstina.

I 1956 erobrer Israel Gaza og Sinai-halvøen under Suez-felttoget, men tvinges efter amerikansk pres tilbage til grænserne fra 1948.

Israel okkuperer igen Gaza og Sinai sammen med Golan-højderne og Vestbredden — den sidste rest af det arabiske Palæstina efter FNs delingsplan. I 1973 søger Ægypten og Syrien at generobre de tabte områder. Den israelske hær er rystet, men ender med at fastholde '67-grænserne.

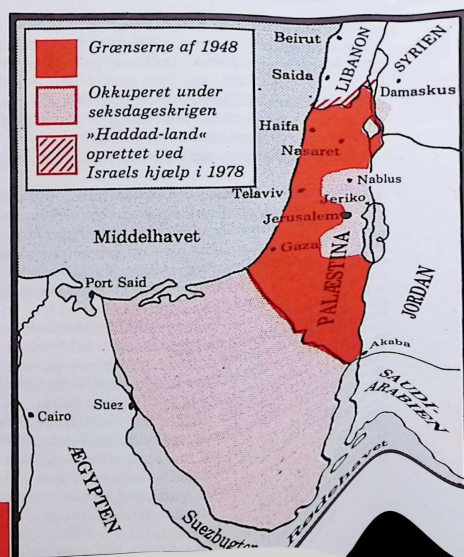
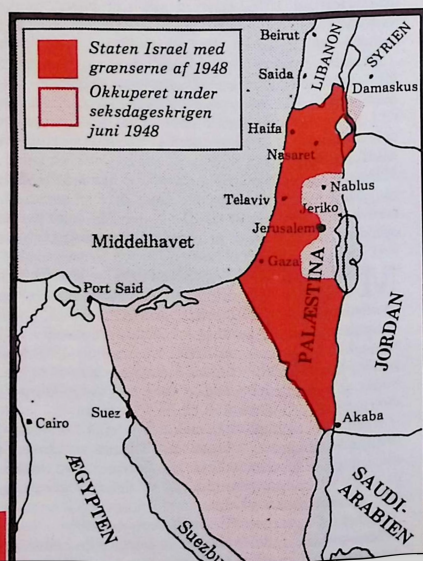
Israelske tropper invaderer Libanon for at rykke grænsen nordover til Litani-floden. Operationen lykkes i store træk, men tropperne trækkes tilbage efter internationalt pres.

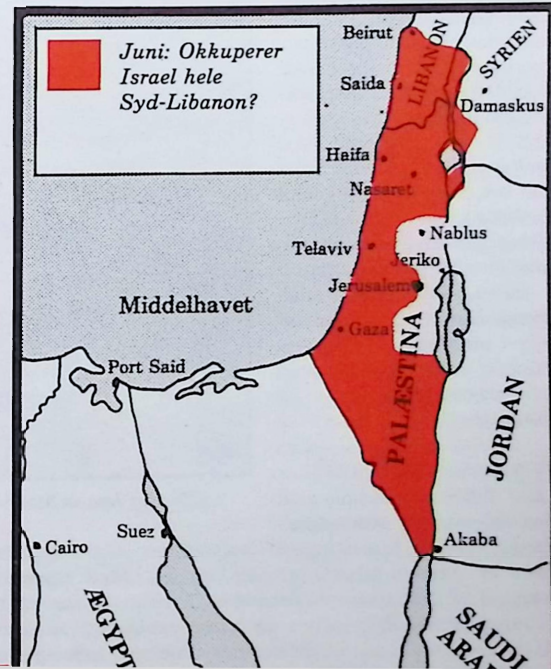
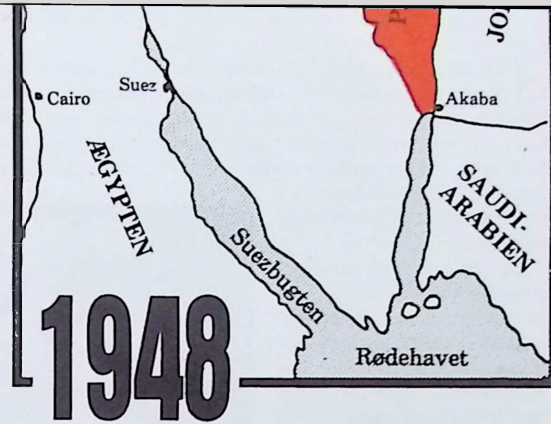
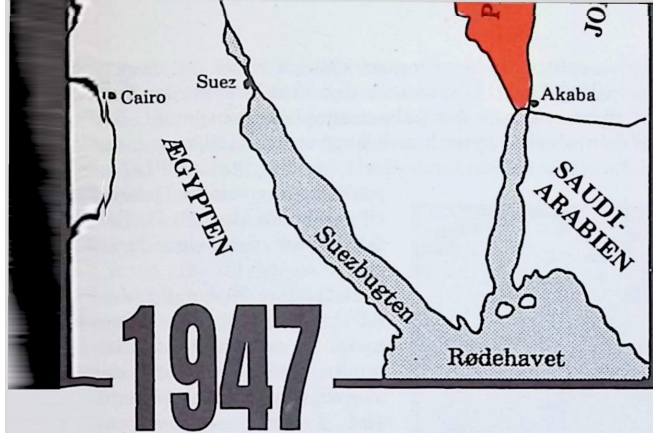
Et ti kilometer bredt bælte langs grænsen fastholdes og overlades til major Haddad. Området udgør i praksis en del af Israel.

Sinai-halvøen leveres tilbage til Ægypten efter Camp David aftalerne.

Golan-højderne indlemmes officielt i den israelske stat på linie med den tidligere beslutning om at annektere Øst-Jerusalem og gøre Jerulalem til hovedstad.

Det nordlige Israel vil hurtigt for den nuværende erklæring om at Israel bliver så længe PLO og Syrien har tropper i Libanon.

Mini-Palæstina - foræderi eller real

Af: HANS HENRIK NIELSEN

SOMMEREN 1982 VIL uden tvivl indskrive sig i historien som et skel i det palæstinensiske folks historie. Og for den sags skyld i hele den arabiske nations historie. 1982 vil rangere sammen med Israels oprettelse i 1948 som et afgørende nederlag for Palæstinas folk og en sejr for en kolonialisme og ekspansionisme, der savner sidestykke.

Egentlig er det utroligt. Nazismens racevanvid før og under Anden Verdenskrig fører til drab på millioner af tilhængere af den jødiske tro. Dette får samtlige stormagter samt FN til at understøtte den snigende kolonisering som den zionistiske verdensbevægelse i tyve-tredive år har gennemført i Palæstina. Koloniseringen af Palæstina og fordrivelse af og terroren imod befolkningen i Palæstina får det blå stempel af »det internationale samfund«. Israel oprettes som en zionistisk stat på besat jord.

Siden har hele det mellemøstlige område befundet sig i en tilstand af spænding, krig, oprustning, stormagtsrivalisering og elendighed.

PALÆSTINENSER.

NES modstand mod kolonisationerne startede allerede ved koloniseringsens begyndelse. Og modstanden er øget i tilslutning og styrke. Med oprettelsen af PLO blev modstanden stadig bedre organiseret og det blev mere og mere vanskeligt at bortforklare eksistensen af palæstinenserne som folk og som politisk og militær faktor. Fra at være »flygtninge« blev palæstinenserne i stadigt voksende omfang anerkendt som et folk, en nation, der havde sine rettigheder. I de senere år måtte flere og flere vesteuropæiske lande også se dette i øjnene.

MEN PALÆSTINENSERNES KAMP har aldrig været enkel og ligetil. Der har været stor splittelse i

PLO, en splittelse, der dog er trængt mere og mere i baggrunden. Dertil kommer at den arabiske verden har været dybt splittet i det palæstinensiske spørgsmål. En del af de arabiske styre har direkte støttet USA og indirekte Israel, mens de lande der i ord har støttet PLO, i

praksis har været yderst tilbageholdende. PLO har faktisk kun haft sig selv at støtte sig til.

Dette har bestandig været Israels chance. En chance for at udskyde det tidspunkt, hvor der blev sat alvorlige spørgsmål ved Israels overlevelses-evne midt i en arabisk verden med 100 millioner mennesker.

Et gennembrud i Israels leven-højt-på den arabiske splittelse og magtesløshed var Camp David-aftalen med Ægypten. Denne var og er en separاتفred med Israel til ubodelig skade for den arabiske og palæstinensiske sag. Et forræderi, har vi med rette kaldt det.

Offer for Israels bombardementer i Syd-Libanon '78

DENNE separاتفred er essentiel, når man skal forstå krigen i Libanon 1982. Lige så vigtig er det at forstå de to supermagters roller. USA og Sovjetunionen har — alle svingninger og modifika-

tioner til trods — i en årrække været indstillet på at skabe en »løsning« på det palæstinensiske problem via en oprettholdelse af Israel og en form for palæstinensisk statsdannelse ved siden af.

USA spiller denne rolle som Israels allierede, der samtidig søger forståelse med en række arabiske lande. Sovjetunionen optræder modsat som PLO's allierede, der for det første godkendte Israels oprettelse og for det andet aldrig er gået i brechen for Israels opløsning, sådan som PLO indtil nu har ønsket det.

Det er præcis denne situation, der er baggrunden for at Israel overhovedet har vovet at rette et så knusende slag mod PLO og Libanon.

politik

BEGIN OG SHARON har på intet tidspunkt frygtet at sovjetiske krigsskibe skulle true Libanons kyst eller at sovjetiske jagere skulle bestrøge de israelske stillinger i eller uden for Beirut. De har heller ikke været angst for at Sovjet pludselig skulle give de syriske og palæstinensiske styrker en så stor saltvandsindsprøjtning, at de israelske styrker kunne slås tilbage.

Der har heller ikke været nogen frygt for at USA skulle slå hånden af Israel og USA's verbale kritik af Israels politik har Beginstyret sagtens kunnet leve med, så længe det havde frie hænder til at jævne Beirut med jorden.

Også de arabiske landes holdninger har været problemfrie for Israel. Nogle af dem har i det stille gnedet deres hænder over at Israel gjorde det beskidte arbejde for at kvæle PLO. Andre har været paniske over at noget lignende kunne ske over for deres lande, hvis de gav husly for PLO.

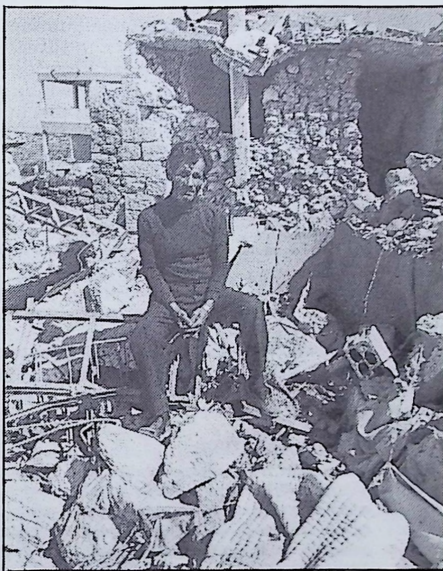
SAGT MED andre og helt enkle ord: Israels militærmaskiner har både af USA, Sovjetunionen og de arabiske lande fået helt frie hænder til at sonderbombe Beirut, dræbe tusindvis af civile mænd, kvinder og børn og smadre PLO.

Det kan ikke undre, at harmen og hadet mod Israel er overvældende både i det palæstinensiske folk og i den solidaritetsbevægelse, der trods alt bliver større og større i mange af verdens lande.

Men hvad vil fremtiden bringe? Israel triumferer. PLO-styrkerne spredes for alle vinde. Beirut er en ruindynge med Hitler-beundrerer Gemayel som topfigur. Og mens dette skrives forbereder Den arabiske Liga sit topmøde i Marokko, hvor det ventes at man vil udtale sig til fordel for en realisering af den såkaldte Fahd-plan. Den går ud på at acceptere Israel som selvstændig stat, samtidig med at man søger at skabe en palæstinensisk ministat.

FAHD-PLANEN KAN — ligesom andre beslægtede planer — næppe betegnes som andet end en kapitulation over for koloniseringen af Israel. Man må se kendsgerningerne i øjnene; Israel kan ikke fjernes fra landkortet; det er kommet for at blive; vi bliver nødt til at slutte fred med dem; det vil også spare os for en del militærtudgifter; for at holde palæstinenserne i ro er vi nødt til at konstruere en stat til dem ... det er tankemåden både bag Fahd-planen og bag Sadats Camp David-fred med Israel.

Spørgsmålet er imidlertid om noget sådant overhovedet er holdbart i en epoke, hvor kamp mod imperialismen, hegemonisme og kolonialisme er omdrejningspunkter i hele den internationale udvikling. Og vil det overhovedet skabe fred? Kan man se bort fra et palæstinensisk folk, der har nogle fundamentale rettigheder og krav, og som igennem årtier er blevet trampet på og fornædret?

Får han nogensinde fred, før den zionistiske stat er opløst?

KUNNE MAN ikke lige så godt vende problemstillingen om og sige: Beirut 1982 har vist den kendsgerning, at Israel absolut ingen hæmminger har i sin ekspansionisme og sin undertrykkelse af palæstinenserne. Israel har derved selv sat et stort spørgsmålstegn ved sin eksistensberettigelse. Bliver Israel ved med denne politik vil flere og flere overveje om der nogensinde kan blive fred og stabilitet i Mellemøsten med Israel som partner.

Beirut 1982 har tydeligt vist, at Israel i hvert fald ikke kan tæmmes ved at slutte separatfred med dem. Tværtimod bliver de mere og mere aggressive, når de øjner splittelse blandt de arabiske lande. Derfor vil en accept af Israels eksistens være selvmord for den arabiske nation og for hele kampen mod imperialismen. Og dertil et

forræderi overfor palæstinenserne, som mere end noget andet folk har krav på fred og selvbestemmelse.

Ville en sådan konklusion på sommeren 1982 ikke være nok så relevant, retfærdig og i pagt med kampen mod imperialismen, for fred?

Læs også artiklen på de følgende sider:

»Tumleplads for kolonimagter
— Fædreland for et folk i eksil«.

Tumleplads for kolonimagt

— Fædreland for et folk

Palæstina har en lang historie bag sig. Det er historien om forskellige tidsaldres stormagters stræben efter herredømme og kontrol over området, placeret som det er mellem tre kontinenter. Palæstina har derfor oplevet den ene stormagt afløse den anden som herre over landet. Vi skal ikke nævne dem alle, men blot trække de vigtigste frem.

Egypterne sad på landet i skiftende perioder i mere end 700 år. Romerne sad på landet i små 700 år. Araberne i små 450 år, tyrkerne, eller ottomanerne, i mere end 400 år, korsfarerne i knapt 200 år, og i helt moderne tid dels englængerne i 30 år, siden zionisterne i nu 34 år. Een kolonisering er dog endnu ikke nævnt. Hebræernes.

Jøderne i Palæstina

Hebræerne var en nomadestamme, som kom til landet omkring 2000 år fvt. Denne stamme udviklede, så vidt vides som den første, troen på en Gud. Denne tro blev jødedommen. Hebræerne fandt imidlertid ikke et tomrum. Stammen blev slået af ægypterne og tvunget til Ægypten som slaver. Flere århundreder senere flygtede efterkommerne til Palæstina, hvor det omkring år 1000 fvt. lykkedes dem at gøre sig til herrer i landet. Men selv om hebræernes stamme blev herskere i landet, fandtes der andre stammer og trosretninger. Jødedommen var ikke enerådende i området. (Dette kun for at understrege, at landet ikke blev givet jøderne af Gud. Landet eksisterede for hebræerne kom dertil, og det var befolket).

Under romernes ekspansion i Midelhavsområdet de sidste tre århundreder fvt. måtte også hebræerne

For Gud ved hvilken gang er Palæstina og palæstinenserne skæbne kommet på verdenspressens forsider. Vi har oplevet den tilbagevendende debat mellem Israel-lobbyens talerør og forsvarerne for palæstinenserne retfærdige kamp. I denne artikel vil vi imidlertid ikke indgå i en direkte politik, men derimod forsøge (kortfattet) at skildre baggrunden for konflikten mellem Israel og palæstinenserne, mellem Israel og de omkringliggende arabiske stater og mellem de herskende kredse i de arabiske stater og palæstinenserne.

bukke under. I år 63 fvt. blev Palæstina en romersk provins, og med hebræernes oprør i år 69 blev jøderne spredt for alle vinde. De blev tvunget i landflygtighed. Hermed begynder jødernes historie i Europa.

Jøderne i Europa

Det er ikke her stedet i detaljer at beskrive jødernes tilværelse i de enkelte europæiske stater gennem de sidste to tusind år. Nogle enkelte generelle træk skal trækkes frem. Jøderne var et 'fremmedelement', uanset hvor de bosatte sig. Dels betød kristendommen, i form af den katolske kirke, da den først var blevet den førende ideologiske strømning i Europa, at jøderne blev lagt for had som skyldige i Jesu død, og dermed kunne anti-semitismen forbundet med religiøs nidkærlighed vokse sig stærk i den brede befolkning. Dels medførte jødernes delvis selvvalgte isolation, at de ikke blev integrerede i de samfund, hvor de levede, hvilket yderligere bar ved til anti-semitismens bål. De herskende i Europa ønskede heller ikke at inte-

grere jøderne. De blev forvist til specielle erhverv, bl.a. pengehandel, og ofte måtte de bo i særlige jødekvartaler uden for byens mure.

Efter som jøderne adskildte sig fra de øvrige indbyggere og der udover blev adskilt rent fysisk i ghettoer, var de oplagte ofre, når de herskende havde brug for syndebukke og prügelnaben.

Med humanismens fremvækst i sen-middelalderen opstod der blandt oplyste intellektuelle i Vest-europa en mere liberal holdning også til jøderne. »Menneskets umistelige rettigheder« uanset race og religion blev et af slagordene for det fremvoksende borgerskab, og ved de borgerlige revolutioner blev bl.a. religionsfriheden indført. Dermed var der *formelt* åbnet op for en integration af jøderne i de vest-europæiske samfund. Selv om en vis integration blev opnået, så eksisterede anti-semitismen i det skjulte og kom i perioder til åbent udtryk gennem jødeforfølgelser og progromer. I sammenligning med Øst-europa var forholdene dog bedre, og bedredes gradvist. I Øst-europa var der nok et fremvoksende bor-

er

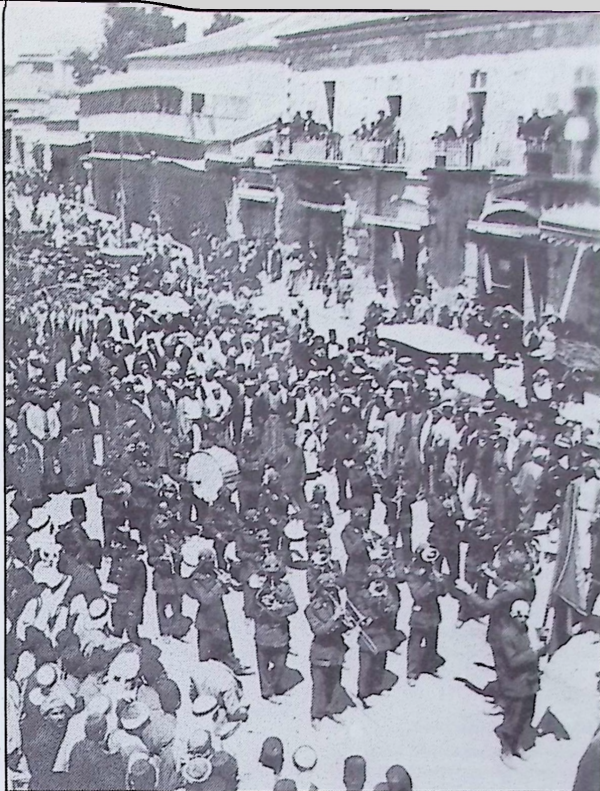
i eksil

gerskab, men kampen for borgerligt-demokratiske rettigheder stod aldrig særligt stærkt, og jøderne levede helt op til vort århundrede i middel-alderens usikkerhed og retsløshed. Denne tilstand kulminerede i slutningen af forrige århundrede med kraftige jødeprogrammer, som resulterede i en kraftig jødisk udvandring.

Jødedom og zionisme

Udsigten til en kraftig indvandring af øst-europæiske jøder bekymrede de efterhånden accepterede jøder i Vest-europa, ikke mindst det lille mindretal, som var blevet en del af kapitalistklassen i vest. Ville en omfattende jødisk indvandring medføre fornyede forfølgelser af jøder, og ville det skade de jødiske kapitalisters interesser? Svaret gav sig selv på forhånd. Strømmen af jødiske flygtninge måtte ledes et andet sted hen end til de vest-europæiske lande, hvor de rige jøder var integrerede i overklassen. Men hvor? Svaret på dette spørgsmål var ikke klart. Hovedparten af de omkring fire millioner jøder, som udvandrede/flygtede fra Øst-europa søgte til USA og Vest-europa. Men samtidig opstod den ideologiske strømning, som skulle forsøge at lette presset og dreje flygtningestrømmen bort fra Vest-europa og USA.

Zionismens grundlægger, Theodor Herzl, lancerede som én af de første tanken om oprettelsen af en rent jødisk stat i Palæstina. Men den var vanskeligt realiserbar, da Palæstina i 1890'erne var under Tyrkiets overhøjhed. Og andre jødiske agitatorer pegede på andre muligheder. Således mente baron Hirsch, at Argentina ville være mere velegnet som koloniseringsmål end Palæstina.

Modstanden mod den voksende zionistiske indvandring fandtes spontant i den palæstinensiske befolkning og dannede baggrund for kampen mod briterne 1936-1939. Her ses palæstinensere i demonstration mod indvandringen i 1930.

Rotschild-familien derimod støttede tanken og begyndte opkøb af jord i Palæstina med fremtidig kolonisering for øje. Valget af Palæstina som udgangspunkt for dannelsen af en rent jødisk stat var velvalgt. Palæstina havde jo for to tusinde år siden været hebræernes jøde-troende stammes domæne. For den menige jøde fremstod området som »Det hellige Land«, og de ville derfor relativt nemt kunne overbevises om rigtigheden af at rejse til Palæstina og oprette en rent jødisk stat, hvor de for altid kunne leve i fred for progromer og forfølgelser.

Med ideen om oprettelsen af en stat udelukkende for mennesker af jødisk tro var zionismen opstået. Denne ideologi bunder i den vranglære, at jøderne udgør et folk, en nation. Naturligvis havde de forskellige landes jøder bevaret og opelsket et kulturelt særpræg, som adskilte dem fra landets øvrige befolkning. Dette særpræg bestod dels i den fælles religion, dels på det sproglige område — ikke mindst i Øst-europa.

Men det eneste, der bandt jøderne i alle lande sammen, var den fælles tro og den tilbagevendende forfølgelse; sprogligt var der ikke tale om et fællesskab, ja, jøderne kunne — og kan — endda tilhøre forskellige racer. Zionismen bekræftede således kun anti-semitismen med omvendt fortegn. Hvor anti-semiter hævdede — og hævder — at jøderne er et folk, der skal forfølges, så hævder zionismen, at jøderne er et folk, der på linie med andre nationer, har ret til at danne deres egen stat; ja, den hævder endda, at jøderne er Guds udvalgte folk.

Palæstina — jødestaten in spe

Zionisterne havde dog et stort problem. De kunne ikke på linie med Verdens folkeslag og nationer henvise til en hævdvunden ret til et landområde. Hvor f.eks. franskmændene i århundreder havde boet på det samme landområde og efterhånden udviklet et fælles sprog, en fælles

kultur og med kapitalismens fremvoksen var blevet bundet sammen af et nationalt økonomisk fællesskab, så var jøderne spredt over hele kloden, talte hvert sit sprog, deltog i hvert sit lands økonomiske og politiske liv. Kort og godt — zionisterne manglede et landområde for at virkeliggøre deres drømme. Valget faldt som tidligere skrevet på Palæstina. Men her var tre problemer, der skulle løses, før jødestaten kunne oprettes. For det første måtte Tyrkiets overherredømme bringes til ophør. For det andet måtte Palæstinas oprindelige befolkning fordrives, og for det tredje måtte Verdens jøder overbevises om det fornuftige i at slå sig ned i landet. Det sidste blev ikke opnået uden sværds slag. To store jødiske grupper gik imod Zionismen, de ortodokse og de socialistisk inspirerede. Men, som vi ved, blev jødestaten en realitet. Hvordan det foregik, skal vi se på i det følgende.

Sykes-Picot-aftalen

Allerede fra slutningen af forrige århundrede begyndte en jødisk indvandring og et opkøb af jord. Men først efter 1. Verdenskrig kom der rigtig gang i indvandringen. Palæstina var, som tidligere nævnt, underlagt Tyrkiet. Men Tyrkiet tilsluttede sig Tyskland i 1. Verdenskrig, hvilket medførte, at England og Frankrig fik lejlighed til at sætte sig på de tidligere tyrkiske områder i den arabisktalende verden, da Verdenskrigen var endt med tysk nederlag.

Den fransk-engelske forståelse var kommet i stand allerede i 1912, men i 1916, under Verdenskrigen, blev den endelige aftale besluttet. England skulle efter krigen have Palæstina, Jordan og Irak; Frankrig Libanon og Syrien. Selv om den engelske højkommissær i Ægypten lovede de arabiske nationale ledere selvstændighed, hvis de ville indgå i kampen mod Tyrkiet, så havde de europæiske stormagters statsledere forhandlet sig frem til en deling af de tidligere tyrkiske områder. Denne aftale kaldes Sykes-Picot-aftalen, efter de to landes udenrigsministre.

De nationalistiske bevægelser i de tyrkisk-besatte områder vidste intet om denne aftale. De havde oprindeligt besluttet sig til at støtte Tyrkiet i tilfælde af et vest-europæisk angreb på området. Men i 1915 skiftede de

holdning. De ville støtte England-Frankrig på visse betingelser:

- Engelsk anerkendelse af selvstændighed for Den arabiske Halvø, Palæstina, Jordan, Libanon, Syrien og Irak.
- En afskaffelse af alle privilegier for udlændinge.
- En forsvarsaftale med England.
- Aftaler af økonomisk art, som ville sikre England forrettingheder.

De arabiske ledere troede, at disse krav ville blive opfyldt og startede derfor krigen mod Tyrkiet i 1916. Hele arabiske divisioner gjorde oprør, strejker og demonstrationer fandt sted.

I slutningen af 1918 var hele det arabisktalende område under tyrkisk dominans befriet. Midlertidig arabisk administration blev oprettet. Men det kom ikke til at vare længe. De sejrende stormagter mødtes i Versailles og gjorde resultatet op. England fik tildelt Palæstina og Irak; Frankrig fik Libanon og Syrien. At de to europæiske stormagter ikke ville blande sig, når de skulle tage dem. For de arabiske nationalister havde endnu ikke givet op. I 1919 blev der gennemført valg til en syrisk kongres. Denne kongres vedtog en resolution, hvor de vigtigste krav var: Anerkendelse af arabisk selvstændighed. Syrien og Palæstina skulle være kongerige. Irak skulle være selvstændigt.

Op man sagde nej til Sykes-Picot-aftalen, som i mellemtiden var blevet kendt, efter at bolsjevikkerne i Rusland havde afsløret den hemmelige aftale.

Året efter, i 1920 erklærede de arabiske områder fuld national selvstændighed. Syrien, herunder Libanon og Palæstina, blev erklæret selvstændigt. Irak ligeledes. Men England-Frankrig accepterede ikke denne selvstændighedserklæring. Og de havde den militære overmagt. Irak og Palæstina blev britiske mandat-områder. Libanon og Syrien blev franske.

Hermed var endnu en forhindring for zionistisk kolonisation af Palæstina fjernet. Tyrkiets overherredømme var fjernet.

Den jødiske indvandring

Men zionisterne var endnu langt fra deres mål. Nok var Palæstina blevet befriet fra tyrkisk herredømme, men

en ny kolonimagt, England, var kommet i stedet. Nok havde der været en vis jødisk indvandring under Tyrkiets herredømme, men først under Englands beskyttelse skulle indvandringen vise sig at blive en trussel mod den palæstinensiske befolkning.

Selv om de følgende tal skal tages med alle mulige forbehold, da der ikke fandtes folketællinger før i vort århundrede, så viser tallene dog en tendens. Tallene angiver antallet af mennesker, der bekender sig til jødedommen:

1827:	ca. 5.000
1839:	ca. 10.000
1876:	ca. 14.000
1882:	ca. 24.000
1914:	ca. 85.000

Den langsomme tilvækst i hovedparten af 1800-tallet behøver ikke at forklares med en jødisk indvandring, den er snarere udtryk for en generel befolkningstilvækst som følge af forbedret hygiejne, forbedret levestandard, faldende fødselsdødelighed osv. Derimod må den kraftige stigning i slutningen af århundredet og begyndelsen af det 20. århundrede forklares som følge af en begyndende jødisk indvandring. Zionismen viste sig at have fået greb om jøderne. Den kraftige tilvækst finder sted sideløbende med dannelsen af »Palæstinas Jødiske Koloniseringsforbund« stiftet i 1882 af finansmanden Rotschild, »Den Jødiske Nationalfond« (1901) og aktieselskabet »Kompagniet for Palæstinensisk Jordudvikling« (1911).

Men da briterne i 1922 foretog en folketælling, viste den, at zionismen langt fra udgjorde nogen nævneværdig trussel mod palæstinenserne på landet. De zionistiske organisationer ejede under 7 procent af den dyrkbare jord og under 2 procent af Palæstina. Og ser vi på landbefolkningens opdeling efter religiøs overbevisning, får man dette billede (stadig fra 1922):

Muhammedanere	: 450.200
Kristne	: 16.500
Jøder	: 15.300
Andre	: 6.100

Industrien

Men Palæstina var andet og mere end landbrug og nomadedit. Der var allerede under tyrkerne vokset en

begyndende industri op. Palæstina var/er rigt på mineraler, og det havde gavnet de palæstinensiske jordejeres og købmænds muligheder for at slå igennem som industriere. Og dermed var grunden også lagt til skabelsen af en palæstinensisk kapitalistklasse overfor en arbejderklasse. Briterne gennemførte i 1927 en registrering af industrien i Palæstina og nåede til følgende resultat. Der var 1236 virksomheder, som alle var blevet startet før 1. Verdenskrig. 76 pct. af industrien var ejet af arabere. Dertil kommer, at der var en del arabiske industriere, som ikke ville samarbejde med briterne; de fik derfor ikke deres virksomheder registreret. Dette billede af en begyndende palæstinensisk industrialisering stemmer ikke overens med det billede, zionisterne har forsøgt at fremmane efter Israels oprettelse. Ifølge zionisterne var der hverken landbrug eller industri i landet, før de kom til. Kun zionisternes enorme indsats har gjort landet frugtbart og

Den arabiske Eksekutivkomite blev dannet i 1933 og stod i spidsen for generalstrejken i 1936. Efter generalstrejken blev komiteen forbudt af de britiske kolonimyndigheder og sendt i eksil.

forsynet det med industri. Som det ses af registreringen fra 1927 er det en sandhed med modifikationer. For palæstinenserne havde påbegyndt en industriel udvikling, men den blev gradvist overtaget af de mange jødiske indvandrere i 1920'erne og 1930'erne. Hvorfor?

Indvandring og kapital

Dels skete der fra 1919 til 1936 en

Trods elendig udrustning førte palæstinenserne en heroisk kamp mod briterne fra 1936 til 1939. Billedet viser palæstinensiske guerillaer fra 1938.

landet. Heraf kom 124.000 (43 pct.) fra Polen, 30.000 (11 pct.) fra Sovjetunionen, 29.000 (10 pct.) fra Tyskland, 15.000 (5 pct.) fra Rumænien og fra USA 8.000 (3 pct.). Det viser, at ca. 75 pct. af de jødiske indvandrere kom fra europæiske lande eller fra USA. Indvandrerne havde dermed en bedre baggrund for industriel foretagsomhed, deres uddannelse var generelt bedre end palæstinenserne. Men først og fremmest kom de med et aktiv, som palæstinenserne savnede. De kom med kapital. Således havde 20 pct. af de jødiske indvandrere i perioden 1932-36 en indtægt på mere end 5000 kroner, hvilket var en formue i Palæstina den gang. Og ligesom zionisterne tidligere havde opkøbt palæstinensisk jord, begyndte de nu at opkøbe palæstinensisk industri.

Men hvad betyder nu det for almindelige mennesker?

Er det ikke ligegyldigt, om industrien er ejet af en palæstinensisk eller en jødisk kapitalist? I princippet er det ligegyldigt. Begge kapitalister udbytter arbejdskraften. Men i Palæstina kom der det yderligere til, at jøden også var zionist. Han anvendte i videst muligt omfang kun jødisk arbejdskraft, palæstinenserne blev skubbet ud. Således lød det f.eks. i det »Jødiske Agentur« vedtægter fra 1929:

»Agenturet skal fremme kolonisering af jord baseret på jødisk arbejde. I alle job eller projekter udført eller ledet af Agenturet skal det anses som et princip, at jødisk arbejde skal benyttes.« De palæstinensiske arbejdere havde vanskeligt ved at klare sig i kampen mod de zionistisk kontrollerede kapitalister. Og der var ingen hjælp at hente fra den jødiske fagbevægelse, Histadrut. Den var erklæret socialistisk, men det skulle hurtigt vise sig, at den var 'nationalistisk' i den forstand, at den kun varetog interesserne for den del af befolkningen, der var af jødisk tro (og dermed øgede de religiøse skel inden for arbejderklassen, hvorved den svigtede også den jødiske arbejders interesser). Palæstinensiske arbejdere blev skubbet ud enten i arbejdsløshed eller i ringere betalte jobs. Samtidig øgedes immigrationsbølgen efter Hitlers magtovertagelse i 1933. I perioden fra 1932-36 kom der således 174.000 jødiske indvandrere til Palæstina. Tallene i tabel 1 kan

TABEL 1:
Forskydningen i de religiøse trossamfund 1922-36

Religion	1922	1936
Muhammedanere:	590.000 (80 pct.)	848.000 (63 pct.)
Jøder :	84.000 (10 pct.)	370.000 (28 pct.)
Kristne :	71.000 (9 pct.)	106.000 (8 pct.)
Druzere :	8.000 (1 pct.)	11.000 (1 pct.)

anskuelligøre forskydningen de religiøse trossamfund imellem i perioden 1922 til 1936.

Tallene angiver, at mens den muhammedanske befolkningstilvækst er på ca. 25 pct., så viser den jødiske tilvækst sig i samme periode at være på 400 pct., og at den jødiske andel af befolkningen i 1936 er et sted mellem en kvart og en trediedel. Samtidig viser en anden opgørelse foretaget af briterne i 1931 noget interessant med hensyn til erhvervsfordelingen i de forskellige religiøse retninger (se tabel 2).

Tabellen viser klart, at zionisterne især er koncentreret indenfor industrien, hvor en trediedel af de beskæftigede er jøder, og at de udgør halvdelen af de, som er i selvstændige intellektuelle erhverv.

Dette skyldtes formentlig dels den aktive zionistiske indsats, dels de indvandrede jøders bedre uddannelse. Under alle omstændigheder: Zionisterne satte sig på alle nøgleled i økonomien. Således udgjorde frugteksporten i 1934 74 pct. af landets samlede eksport — indvandrede jøder sad på 56 pct. af frugtarealeet. Før 1. Verdenskrig var 76 pct. af industrien ejet af palæstinensiske kapitalister. I 1935 var deres andel kun 28 pct., jødiske indvandrere kontrollerede resten. Og briterne fremmede denne udvikling ved at begunstige jødiske foretagender. Således gik 90 pct. af alle kolonimagtsens bestillinger til jødiske kapitalister.

Bred palæstinensisk modstand

Udviklingen i 20'erne og 30'erne medførte, at palæstinenserne, der jo havde håbet på en selvstændig stat, så sig skubbet ud i mørket som andenklassborgere i deres eget land. De begyndte derfor at organisere en modstand mod såvel de britiske koloniherrer som mod zionisterne. Den første oprørsbølge i kølvandet på 1. Verdenskrig var ebbet ud i begyndelsen af 1920'erne, og først omkring 1930 begyndte et nyt opsving i den palæstinensiske kamp. I begyndelsen var angrebene rettet mod de jødiske indvandrere, men efterhånden blev det klart for flere og flere, at den engelske kolonimagt var den første fjende. I 1933 blev således en »Arabisk Eksekutivkomité« dannet af mange forskellige partier og religiøse grupper. Lederen blev Huseini, den religiøse leder i Jerusalem og overhoved for en af de mægtigste familier i Palæstina. Denne 'eksekutivkomité' opfordrede til kamp mod kolonimagten, som beskyttede zionisterne, og til boykot af britiske og jødiske varer. I 1936 blev der erklæret generalstrejke i Palæstina, kombineret med omfattende guerillaaktiviteter i nord. Briterne måtte sætte 20.000 soldater og 4000 specialtrænede politifolk ind for at nedkæmpe modstanden. Men samtidig havde briterne nedsat en undersøgelseskommission, den såkaldte

Peel-kommission, som foreslog:

Det britiske mandat over Palæstina opsiges.

Landet deles i en arabisk og en jødisk stat.

Jerusalem fortsætter som britisk mandatområde.

Men Peel-kommissionens forslag blev afvist af en enig palæstinensisk front. Briterne var derfor nødsaget til at give køb, ikke mindst under indtryk af den fremvoksende krigstrussel i Europa med Hitlers stadigt mere aggressive udenrigspolitik. I 1939 blev der derfor indkaldt til konference i London. England tilbagetrak forslaget om en to-statsløsning og foreslog i stedet oprettelsen af én stat med to nationale grupper med et vist indre selvstyre. Endvidere ville England kun tillade en jødisk immigration på i alt 75.000 fra 1939-44, derefter skulle kun »Det Øverste Arabiske Råd«, en palæstinensisk modstandsledelse, kunne bestemme kvoten. Et selvstændigt Palæstina senest 1949 blev stillet i udsigt. »Det Øverste Arabiske Råd« støttede MacDonald-hvidbogen, som resultatet af konferencen kom til at hedde, og dermed splittedes palæstinenserne. Og briterne kunne nu sætte ind mod de mest modstandsvillige palæstinensere. Der blev indført dødsstraf for arabere, som blev taget med våben. Det gjaldt ikke jøder! Efterhånden blev den palæstinensiske modstand nedkæmpet. Lederne, der kom fra halvfeudale eller borgerlige kredse, havde accepteret et kompromis, de mere yderligtgående kunne dermed nedkæmpes militært. Første fase i den palæstinensiske befrielseskamp var dermed afsluttet.

Tiden efter 2. Verdenskrig skulle indlede anden fase.

*Niels Møllers artikel
fortsættes i næste nr. af KT.*

TABEL 2:
Erhvervsfordelingen fordelt i forskellige religiøse retninger (1931):

Erhverv	Ialt	Muhammedanere	Jøder	Kristne
Nomadedrift:	67.000	67.000		
Landbrug:	492.000	442.000	26.000	16.000
Industri:	142.000	68.000	50.000	23.000
Forretningsvirksomhed:	147.000	91.000	38.000	17.000
Selvst. intellekt. erhverv:	35.000	10.000	17.000	8.000
Andre:	135.000	82.000	42.000	28.000

KOMMUNISTISK ARBEJDERPARTI

Studiestræde 24 ^{3.}

1455 København K

Danmark

tlf. (01) 15 21 33

Giro 3 25 83 27

13. SEP. 1982

Foreløbige noter om den nye regering

- 1 Hvad der helt konkret kommer til at stå i den nye regerings program, vil tiden vise. Men vi vil gerne vædde en ministerpension på, at regeringsprogrammet *ikke* vil skille sig afgørende fra hvad den tidligere regering havde til hensigt at gøre.
- 2 *Hovedindholdet* vil være: en benhård stilling i overenskomstforhandlingerne, indkomstpolitik, offentlige besparelser, angreb på dagpengeudbetalingen og de sociale ydelser, større kommunal frihed til at sænke serviceniveauet samt direkte eller indirekte erhvervstilskud.
- 3 Den nye regering vil komme med mange armsving og hensigtserklæringer, hvad den *ikke-økonomiske* politik angår: kultur, uddannelse, folkeskolen, TV-radio, trafik, miljø, og hvad angår udenrigs- og specielt EF-politikken. Firkløveret vil således *fremtræde* betydeligt mere borgerligt, end den afgående regering, hvis borgerlige politik var mere tilsløret.
- 4 Den nye regerings kamp mod det faglige borgerskab (fagtoppen og toppen i Socialdemokratiet) er en *magtkamp* mellem to fraktioner i borgerskabet. Den nye regering vil naturligvis benytte sin nyerhvervede position til at udfordre og begrænse det faglige borgerskabs indflydelse.
- 5 Selvom der således er forskel i regeringens magtpolitiske udgangspunkt, er målet det samme som tidligere: at lade arbejderklassen betale regningen ved hjælp af: lønnedgang, serviceforringelser, arbejdsløshed, øget produktivitet mv. Den nedre grænse for, hvilke overgreb mod arbejderklassen, der kan tvinges igennem, er ved denne, som ved tidligere regeringer fastlagt af, *hvad* arbejderklassen vil finde sig i.
- 6 Krisen har efterhånden antaget permanent karakter. Ingen regner med at et økonomisk opsving ligger få år fremme. Og krisens problemer for den kapitalistiske økonomi: Statstilskud, inflation, høj rente, produktionsnedgang og betalingsbalanceunderskud, har efterhånden antaget en sådan størrelse, at der *skal* gribes ind. At der vil ske et sammenbrud, hvis der ikke gøres noget drastisk. Det nytter ikke længere at udsætte indgrebene.
- 7 I takt med at krisen er blevet skærpet er regeringernes handlemuligheder blevet *indsnævret*. Der er ikke længere »frit valg« når krisepolitikken skal udformes. Man kan højst *gamle* krisepolitikken med forskellige »boller på suppen«, der skal få det til at køre mere gnidningsløst igennem: ØD/OD, løfter om skattelettelse mv.
- 8 Og krisens skærpelse har samtidig medført at de forskellige forsøg på at »løse« problemerne, bliver stedse mere selvmodsiggende og desperate: Reallønsfald giver lavere efterspørgsel, som giver voksende arbejdsløshed. Offentlige besparelser giver arbejdsløshed, som igen giver større dagpengeudgifter. Offentlige beskæftigelsesprojekter, der finansieres af nedskæringer giver ny arbejdsløshed. Alle lande konkurrerer om at opnå internationale konkurrencefordele for at opnå større afsætning.
- 9 Dette medfører samtidig en fremadskridende opløsning af det politiske liv. Den økonomiske krise bliver politisk. Det bliver sværere at se forskel på, hvad partierne *gør*, det der skiller bliver deres påståede *hensigter*, dvs. deres erklærede ideologi. Regeringskriserne optræder oftere og oftere, og folketingsvalg ligeså.
- 10 Den nye politiske situation, der er skabt med regeringsskiftet, baner vejen for at vi på ny skal trækkes rundt i cirkus-manegen i et gigantisk socialdemokratisk *svindelnummer*! Kampen mod de overgreb, den nye regering vil gennemføre, vil af stærke kræfter inden for fagbevægelsen og »venstrefløjens«, blive gjort identisk med kravet om regeringens afgang, og med kravet om at Socialdemokratiet skal vende tilbage til taburetterne. En sådan linie er ikke bare fup og fidus, den er også farlig, fordi den bestyrker opgivelsen og desillusionen, og hæmmer udviklingen af en modstand, der rækker ud over dagen og vejen, — udover den nuværende regeringsperiode.

d. 13.9.1982

Ny situation på arbejdsmarkedet?

Af: MICHAEL DAM

FORMELT MÅTTE DEN socialdemokratiske mindretalsregering træde tilbage, fordi den ikke kunne skabe parlamentarisk opslutning om sin såkaldte »helhedsplan«.

Denne »Helhedsplan« indeholder dog paradoksalt nok en klar borgerlig krisepolitik, hvis tre hovedelementer er »en forbedring af konkurrenceevnen« med kraftig løntilbageholdenhed og erhvervstilskud, — milliardstore besparelser inden for stat, amter og kommuner — samt øgede statsindtægter gennem bl.a. en renteskattereform. Altså en politik som både Venstre og Konservative har pukket på i årevis.

»Helhedsplanen« er derfor kun formelt årsagen til den socialdemokratiske regerings afgang, og de borgerlige partiers kritik af specielt renteskatteordningen skal kun tjene til legitimering af deres afstandtagen fra en økonomisk politik, de selv har lagt op til i årevis.

Reelt drejer regeringsskiftet sig om, at politiske partier, der står det private erhvervsliv nærmere end Socialdemokratiet, parti-taktisk har slået pjalterne sammen for at søge at føre den samme grundlæggende krisepolitik som selvsamme Socialdemokrati — men på »en anden og bedre måde«!

DERFOR ER DEN POLITISKE situation i Danmark stort set den samme før som efter dannelsen af Poul Schlüters borgerlige firkøvrerregering. Det gælder både på det parlamentariske plan og på arbejdsmarkedet.

Formanden for Dansk Arbejdsgiverforening, Jens Thorsen, gav således meget betegnende udtryk for, at spørgsmålet om en socialdemokratisk eller borgerlig regering ikke havde nogen betydning for den økonomiske politik, arbejdsgiverne ønskede ført.

Tilsvarende udtalte LO's formand, Knud Christensen, at »LO opfatter partiernes afvisning af regeringens politisk-økonomiske udspil« som »rent taktisk bestemt«.

Det samme er blevet sagt med andre ord af ledende socialdemokratiske politikere. Tidligere politisk ordfører, Mogens Camre, erklærede kort efter den nye regerings dannelse, at der ikke er de store uoverensstemmelser, mellem den socialdemokratiske og den borgerlige regerings økonomiske mål.

Forhenværende skatteminister Mogens Lykketoft sagde på Socialdemokratiets årsmøde, at man ikke kom uden om en »opbremsning af indkomstudviklingen og en begrænsning af velfærd« i de kommende år, uanset hvilken farve regeringen har.

Og endelig har Anker Jørgensen betonet, at hans parti nok går i opposition, men at det bliver en »saglig, loyal og ansvarlig opposition«.

OVER FOR DENNE socialdemokratiske grundholdning står til gengæld nu udtalelser fra flere faglige topledere, ikke mindst på det offentlige område, der udtrykker bekymring for de kommende overenskomstforhandlinger og lægger afstand til den borgerlige regerings politik.

SF og DKP markerer på det partipolitiske plan samme skelnen mellem en socialdemokratisk og en erklæret borgerlig krisepolitik. SF var således det eneste folketingsparti, der ville fastholde den socialdemokratiske mindretalsregering på taburetterne. Her er linien at opfordre Socialdemokratiet til at »danne regering til venstre i folketinget«.

DKPs handlingsparole efter regeringsskiftet er »til kamp mod den sorte regering«. Her må man åbenbart mene, at de socialdemokratiske nedskæringer, indgreb i overenskomster, indefrysninger af dyrtidsportioner osv. hører til i den anden ende af farveskalaen — den uskyldshvide.

Under alle omstændigheder må man regne med, at SF, DKP og med dem SAP m.fl. vil bruge de kommende overenskomstforhandlinger som løftestang for deres politiske strategi for at få væltet den borgerlige firkøvrerregering og få dannet en ny »arbejderregering«, der skal føre »en anden politik«. Det er jo set før.

DET ER HER NØDVENDIGT at erindre om, hvordan SF og DKP gebærdede sig i foråret 1974, da Venstre-regeringen Hartling efter ét forlig med Socialdemokratiet forhandlede om en ny afgiftsbuket.

Da blev tusinder af strejkendes krav om »Nej til forliget!« erstattet med først og fremmest DKPs krav om et valg. Og da det i første omgang ikke lykkedes for DKP at vinde gehør for denne politik, ja faktisk var arbejdspladsernes krav generalstrejke, foreslog man, at der skulle rejses lokale 2-kronerskrav samtidig med kravet om, at Venstre-regeringen gik af. Det »Sorte Forlig« gik således igennem.

Tilsvarende mobiliserede DKP til protestmøde på Christiansborg Slotsplads i november 1974 op til overenskomstforhandlingerne. Her hed parolen »Ud med Hartling — for en ny politik«.

Resultatet blev, at en ny socialdemokratisk regering kom til i januar 1975. Og fluks forlængede Anker og Co. den gamle overenskomst i to år ved lovindgreb, ligesom den socialdemokratiske regering foretog statsindgreb i de næstfølgende to overenskomster.

Virkeligheden har således vist hulheden i at udskifte en erklæret borgerlig regering med en socialdemokratisk. Forskellen er jo ens, og overgrebene stort set de samme.

Et sådant politisk taskenspil kan derfor kun svække mobiliseringen omkring det, der bør stå i forgrunden ved de kommende overenskomstforhandlinger, nemlig forsvar af reallønnen og bekæmpelsen af massearbejdsløsheden.

Og her er det værd at mærke sig, at VCQM-regeringens foreløbige økonomiske plan stemmer overens med Socialdemokratiets helhedsplan og plan for overenskomstfornyelserne.

I SCHLÜTERS OPLÆG til den nye regerings trepartsdrøftelser med LO og DA indgår en hel eller

Ny regering — ny politik?

delvis afskaffelse af de automatiske lønreguleringssystemer, dyrtidsreguleringen, taktreguleringen, løfteparagraffen og taktreguleringen af dagpengene. Det er i forskellige varianter hvad Anker Jørgensen, Mogens Lykketoft og en række faglige topledere med Metals Georg Poulsen i lang tid har plæderet for. Her hed det blot »en afdæmpet indkomstudvikling, der ikke belaster omkostningsniveauet i erhvervslivet«.

Som spareforslag har Schlüter i sit økonomiske udspil bl.a. en beskæring af arbejdsløsheds- og sygedagpengene, således at dagpengene fastfryses på mindstelønnen. Også denne idé har Schlüter fået af den gamle regering, som efterhånden fandt, at dagpengeniveauet lå »en anelse for højt«.

De ideologiske argumenter for at skære i dagpengene kan den borgerlige regering hente hos Metals økonom Steffen Møller, der mener, at »det ikke kan være socialdemokratisk politik, at alle, som evner at argumentere for sin sag, kan modtage supplement på både 50.000 og 100.000 om året«.

I regeringen Anker Jørgensens helhedsplan hed det: »For 1983 gennemføres besparelser på 10 mia. kr. og for 1984 på godt 16 mia. kr.« Og den idé har regeringen Schlüter da også lånt. I den foreløbige plan taler den nye regering om besparelser på mellem 10-15 mia. kr., men regner med, at der bliver vanskeligheder med at få det gennemført.

Som man kan se, ligner den socialdemokratiske og den borgerlige regerings krisepolitik hinanden, hvad angår linien og niveauet for indkomspolitik, nedskæringer og besparelser, selvom der er nuanceforskelle. Spørgsmålet er så, hvordan regeringen Schlüter vil komme helskindet gennem overenskomstfornyelserne.

HER HAR Socialdemokratiet jo tidligere gennem sin dominans i fagbevægelsen og dermed gennem sit forhandlingsmonopol kunnet frede den indkomst- og nedskæringspolitik, som regeringen og arbejdsgiverne har ønsket gennemført. Hertil kommer, at socialdemokrater har forhandlet med socialdemokrater, når det gjaldt Finansministeriets forhandlinger med de offentligt ansatte.

Vil de socialdemokratiske faglige ledere lægge ryg til denne sædvanlige indkomst- og nedskæringspolitik, der nu lægges frem af en borgerlig regering? vil man acceptere fortsat reallønsfald og fortsat massearbejdsløshed?

Ser man må Socialdemokratiets egen økonomiske politik, sådan som den bl.a. lægges frem i »Helhedsplanen«, må svaret være ja. Men ser man på det partitaktiske spil, hvor det nu gælder om at styrke Socialdemokratiet, så det om et stykke tid igen kan komme ind på regeringsstaburetterne, er svaret måske alligevel et spagfærdigt nej.

Det er ikke utænkeligt, at LO-toppen vil fremprovokere et regeringsindgreb i overenskomsterne, uden dog at mane til aktion, for at Socialdemokratiet kan fremstå »renere« i vælernes øjne. Hvis da ikke Schlüter og Co. inden forhandlingerne overhovedet begynder, har forlænge de gældende overenskomster med et år, så der slet ingen forhandlinger bliver!

Under alle omstændigheder bliver den politiske kamp mod nedskæringer og indkomspolitik nøjagtig den samme under VCQM-regeringen som under Anker. Og forsøger SF, DKP m.fl. at afspore overenskomstkampen ved at gøre det til et spørgsmål om at få udskiftet WC-kummen med Anker, må det klart fremgå, at dagens ret ikke skal være væltet lokum!

MARXISMEN er en videnskab, som er blevet videreudviklet mere end 100 år gennem erfaringer og tænkning. Det er en vi-

denskab om historiens udvikling, om forholdet mellem klasserne i forskellige samfundsformer, og om vejen til socialismen.

Men det er mere end det. Det er også en beskrivelse af, hvordan vi mennesker erkender verden. Det betyder, at vi med den marxistiske videnskab som grundlag kan finde svar på en lang række spørgsmål, som vedrører vores dagligdag. Vi kan udlæde principper for f.eks. opdragelse og undervisning og for kunst og kultur.

Men der går en grænse!

På et eller andet tidspunkt i en række af beslutninger om f.eks. opdragelse og undervisning passerer vi denne grænse, hvorom det gælder, at når vi har overskredet den, kan vi ikke længere eentydigt fastslå, hvad der er rigtigt og forkert, sandt og usandt.

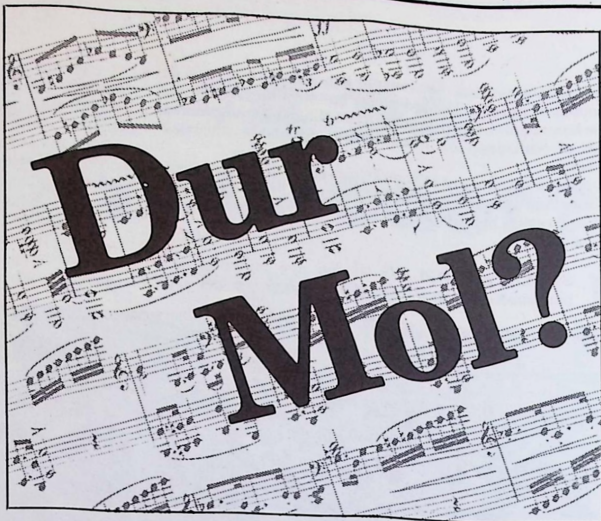

SER VI på socialismens og de kommunistiske partiers historie står det klart, at det ofte har været endog meget

svært at sætte denne grænse, og at der gang på gang i socialismens navn er taget stilling til, hvad der er »sandt« og »rigtigt« ... ikke mindst når det gjaldt stillingtagen til, hvordan en kommunist, et medlem af partiet, skulle handle.

Findes der revolutionære tonearter? Reaktionen akkorder? Findes der reaktionære og revolutionære udtryk for kærlighed? Bør kommunistiske kvinder bære bh? Skal kommunister i ordets dobbelte forstand lægge sig fast på en ny »stilling« til erstatning for den åbentlyst reaktionære »missionær-stilling«?

Ovenstående spørgsmål kan måske virke pjattede og forplumrende i forhold til en seriøs diskussion af spørgsmålet om den marxistiske vi-

denskabs rækkevidde. Ikke desto mindre har partier i den hedengangne ml-bevægelse faktisk diskuteret flere af ovenstående spørgsmål, og de har endog haft en politik på det! Det er altså ikke bare pjat.

Problemet for mange kommunister, og venstreorienterede i det hele taget, har været at forholde sig den marxistiske videnskab som videnskab betragtet. Hvor videnskaben — eller indsigten i videnskaben — ikke slog til, erstattede man den ofte af en moral lære.

Lad mig prøve at konkretisere problemet via et par eksempler. Det ene vedrører børneopdragelse, det andet kunst og kultur.

KAP HAR som flere andre partier og organisationer på venstrefløjen op gennem 70'erne afholdt sommerlejre, hvor man

har diskuteret politik. På disse lejre har der også været børn, og pasningen af dem har været organiseret på en eller anden måde. Enten har man blot passet (på) dem og måske taget en tur til stranden, eller man har bevidst søgt at lægge en opdragende

og undervisende dimension ind i lejr-opholdet.

»Børnelinjen« har altid været et diskussionsemne, og diskussionerne har antaget mange forskellige former. Men bagved har altid ligget spørgsmålet om, hvordan man skal opdrage sit barn som kommunist i et kapitalistisk samfund — i sandhed en vigtig diskussion!

Et eksempel:

Året er 1979. KAP holder sommerlejre med omkring 70 voksne og en snes børn. De voksne diskuterer international politik. Børnene passes, og lærer også noget, især de mindste. De mest sektariske udtryk for »den korrekte børnelinje« er lagt på hylden. Men måske er der alligevel en rest.

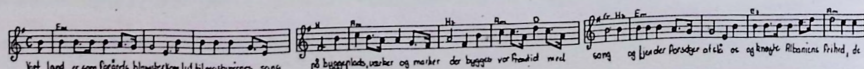

NMORGEN sender vi nemlig en gruppe børn på »overlevelses-tur i de nærliggende skove. Tanken bag er en blanding

af »det må være sjovt og lærerigt for børnene« og så en ufordøjet rest af tidligere tiders holdning: »Børn skal opdrages til at leve under revolutionære vilkår«.

Hakken og geværet

Den albanske ungdoms organisations
slagsang. Tekst og
melodi: Preng Javara

Børnene drager afsted, og det er så tanken, at vi skal modtage dem den følgende dag. Her sender vi spejdere ud for at finde ud af, hvornår de nærmer sig, således at vi voksne lige i det øjeblik, de dukker op i skovbrynet, kan bryde ud i sang: »I er det unge, sejrende proletariat«.

Og der kommer de så, de unge sejrende. Trætte og generte over virakken, og allerbagest en spinkel knægt på fire-fem år med en rygsæk, som kun mangler få centimeter i at nå jorden.

Jeg har intet som helst imod, at en gruppe børn tager afsted forsynet med rygsæk og sovepose. Der hvor problemet opstår, er når man forestiller sig, at vi i levevis og tænke-måde kan løsrive os fra det givne samfunds vilkår, og leve i hvert fald på nogle områder og i nogle perioder, som var socialismen en fuldbyrdet kendsgerning.

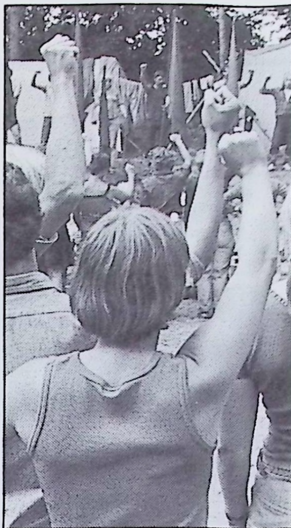
Dette er selvfølgelig ikke ensbetydende med, at der ikke i det kapitalistiske samfund vil være en kvalitativ forskel på forskellige opdragelses- og undervisningsmåder. Fejlen opstår, når man i en rus af revolutionær begejstring slipper jordforbindelsen og forestiller sig, at man kan »leve socialistisk« her og nu på en slags øer, isoleret i tid og rum: på en sommerlejr, på en lilleskole, i et kollektiv.

ORFATTEREN

John Max Pedersen har i bladet »Arbejderen« beskrevet, hvad der alene kan være en proletarisk og revolutionær musik: »Den kan beskrives som dur-toner, der ganske godt afspejler den danske nationalfølelse. Vores nye revolutionære musik må bestemt rumme den tone«.

Nu står, mig bekendt, en del revolutionære sange i mol, og en del reaktionære musik i dur. Men lad det være. Det afgørende er, som man overhovedet kan udlede noget som helst om hvilke tonearter, der er progressive. Selvfølgelig er der forskel på dur og mol. Men den ene toneart kan ikke være mere progress-

siv end den anden, blot fordi den er lysere, og måske bedre egner sig til skildringer af, hvor godt vi alle får det under socialismen. Den mørke mol-toneart er rigtignok velegnet til at skildre fortvivlelse og nederlagsstemning, men den egner sig så sandelig også fortrinligt til at skabe en stolt og sejrende tone i musikken.

Netop musikken har ofte været genstand for diskussioner om, hvad der var revolutionær kunst. Og mange revolutionære har søgt at finde ind til det progressive i selve musikens egenart. Man har i fuldt alvor udnævnt tonerækker og akkorder som reaktionære, og man har helt set bort fra totaliteten: musik, tekst, fremførelsesmåde og -situation, samt den sammenhæng af måske flere musikstykker, som det enkelte værk indgår i.

UNSTEN har altid af gode grunde været genstand for voldsomme diskussioner blandt socialister, og ganske mange

gange har man haft endog meget svært ved at sætte grænsen for, hvornår man begav sig ud i dogma-

Af: TORBEN
WEINREICH

tisme og morallære ... for slet ikke at tale om de gange, hvor man endte i det rene og skære vås.

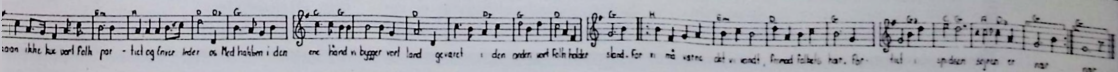
Både i Sovjet i 20'erne og under kulturrevolutionen i Kina diskuterede man meget nøje, *hvilke* af de »100 blomster«, som kunne få lov til at blomstre. I bogen »Litteratur och Revolution« (Forlaget Partisan) kan man læse Trotskijs mange artikler og taler om proletarisk kunst. Det er en eneste lang hånen og udskælden af de mange enkeltkunstnere og kunstretninger, som prægede Sovjet i 20'erne. Og det drejer sig vel at mærke ikke om en reaktionær, kontra-revolutionær kunst. Det er kunstnere, som arbejder for opbygningen af Sovjet, der bliver hudflettet, bl.a. hele den bevægelse, som søgte at få bønder og arbejdere til selv at skrive om deres liv. Det kampen stod om, var ikke minst formsproget. Indholdet var der nemlig ikke de store uenigheder om. Som bekendt endte hele denne diskussion med, at det i 30'ernes begyndelse blev slået fast, at litteratur skulle skrives på én bestemt måde.

Og den samme udvikling så man under kulturrevolutionen i Kina, der startede med åbenhed og endte i noget af det mest forkrampede, der er blevet skabt i socialismens navn.

GEN ER dette ikke ensbetydende med, at vi skal holde os fra at diskutere kunst og kultur, herunder også kunst- og

kulturformer. Ligesom vi ikke skal holde op med at diskutere opdragelsesformer. Og vi skal også i disse diskussioner overskride den flere gange omtalte grænse! Blot skal vi gøre os klart, *hvornår* vi overskrider den og bevæger os fra modsætningen »sand-usand« ud i de store mulighedsers land.

»Tilbageholdte følelser, der
bliver til spændinger, danner
efterhånden et muskelpanser, der
former din krop.«

Alt for Damerne

(Frit efter Wilhelm Reich)

SA KOM de nye habitter ind på den ministerielle scene. Silkebean spartlede sine sprækker i skægstubbenes skygge med Schlüttersk spyt. Smilet skubbedes som sædvanligt til den smarte side. Slipset strammedes. Spyttryllet stabiliseredes — sirligt. Sådan! Strandvejens sejrende søn skubber scenevant svingdørene til side og stryger storladent ud til de sultne seerejne og staben af snuskede skrivekarle. Statens snarlige styrmænd serverer med spindende stenørst serenaden om saneringen af den slunkne statskasse. Snarligt skisma sandsynliggøres.

Sergenter og skibsredere sukker saligt. Sutterne fra socialkonkoret stæner.

Socialdemokraterne smiler skjult og samtykker. Sekunder senere slæber statsministerens stedfortræder sig stout ud af silkebeans skygge.

VERSILTENS omsigribende obstipation omsluttet af den offiøse og omfangsrige ornat, som — i overensstemmelse med ormslukne overleveringer — er obskur, opstyltet og nys omsyet. (Omstændigheder? OK-nej, overvægtig!)

Omsider opsnapper den ovale outsider ordet og obducerer omhyggeligt det ombragte objekts overståede overgreb og overgang til opposition. Ordflommen ordinerer omfattende omkalfatring: Ornernes, oblaternes, obligationernes og officerernes offensiv — oligarkiets ovationer overstrømmer opkomlingene. Også oppositionens ordfører opbyder os at ofre. ...Orwh! Osen fra olympernes obskure operette opfordrer omgående til op-

FANGET VOCET

kast. Men overhales omsider af en omstrefende oprørstrang:

»Ombring oversyltens oplæsthed!«

»Strangulér silkebeans smørrede societysmil!«

»Knus Christensens krampagtige kristelighed!«

»Massakrer Mimmis misserable møg-far!«

Afliv Ankers afdankede analfabeter!«

JAG JAKKESÆTTENES
JAMMERLIGE, JULETRÆSLIGNENDE JUBELIDIOTER I JORDEN!

(kys og kærtegn kronikerens krøllede korpus — tak)

DET ER ET gammelt brugt kneb at udskælde skibsredere, bankierer, folketingsmedlemmer og andre magtmennesker for deres panserhabituniformering og sige, »der kan man bare se, hvor stive og fantasiløse de er«. Og hvem har ikke fantasi til at forestille sig både den afgæde og den indsatte regeringsmedlemmer optræde splitternøgne. Hvor megen autoritet og selvsikkerhed ville de mon så udstråle?

Nogle mener det er et tarveligt kneb — sikkert også blandt mine politiske meningsfæller — men her må jeg altså erklære mig uenig.

Sådan nogle habithylstre er sgu da uegnet til enhver form for

naturlig menneskelig aktivitet? Og hvad er også formålet med dem andet end at symbolisere de politiske og økonomiske bærere af et system, hvis overlevelsesevne afhænger af, at vi andre ikke foretager os de ting, vi gerne vil eller dybest set finder nødvendige, rigtige og rare. Er der f.eks. noget mere grotest i denne verden end at opleve en svedig fagforeningsbos stå på en talerstol og fortvivlet rive i sin slipseknu og kæmpe med pressefolderne i bukserne, mens han gør sig til fortæller for »livskvalitet«...!

PROPOS livskvalitet så skriver Marianne Damsholt denne meget poetiske passage i sit digt »Heksehyl«:

Jeg åbner langsomt

TRÆN

dine hvide bukser
for
din smukke og glatte
spændte og blodfyldte
livgivende og mærkelige
velsmagende ringhat
din silkeridder og honningsvamp
en sødtduftende kellestokket
fløjlsfodet pælerod
og som cognac-flamberede blomster
i mild fladeskum
er dine nosser

Ku' du forestille dig, at det var eksperimentet med lynlåsen i Christoffersens velpressede diplomatbukser, der havde givet næring til denne fantasirigdom? Så må den danske ironi nok siges at have nået nye højder, hvis eksportværdi ville udslette enhver frygt hos den nye finansminister om problemer med betalingsbalancen.

MENNESKELIG sanselighed og mørke salmesangshabitter er skrappe modsætninger. Men som Mao sagde, hænger modsætningerne sammen.

Sammenhængen kan man iagttage i f.eks. Information hver lørdag, hvor undervisningsannoncer bugner med tilbud til folk, som er på jagt efter cognac-blomster — eller »en ny sanselighed«, som det hed i nogle VS-kredse for et par år siden — mens man på for og bagside kan læse om de skiftende regerings

tiltagende indgreb mod vores livskvalitet.

Det ville salige Hans Scherfig have kunnet få meget ud af. Ja, faktisk skrev han en bog om tilsvarende fænomener, som han iagttog i 30'erne. »Idealister« hedder bogen, hvor han med dyb og spidsk ironi beskriver de kulturradikale beboere i »Seksualparken«, der gennem varierende terapier søger nye værdier og dybder i tilværelsen, mens verden er ved at gå af lave omkring dem.

Der er mange præcise og morsomme beskrivelser i den bog. Men samtidig bærer den ved til en puritanisme, som Joseph Stalin nok ikke har været uforstående overfor, og som har hærget dele af venstre-fløjen både før og siden.

SELVFØLGELIG hænger terapiernes opblomstring sammen med krisen — både den økonomiske og venstrefløjens egen. Selvfølgelig bliver de brugt som en flugt fra de barske materielle realiteter.

Det er en »nu-vil-vi-sgu-trods-alt-nå-at-have-noget-ud-af-livet«-reaktion hos en politisk desillusioneret flok i trediverne og fyrrerne, hvoraf en betragtelig part nok har forsaget en del på det progressive politiske alter i tresserne og halvfjerdserne, mens resultaterne af denne forsøgelse kan opgøres til et negativt beløb. Som gamle Dalgas

sagde: »Hvad udad tabes, skal indad vindes«.

Problemet er, at det jo blot er en stakket frist. Det er som at tisse i bukserne i frostvejr for at holde sig selv varm.

Måske kan du for en stund løse op for dit eget kapitalistiske muskelpanser, men uden at du opdager det bliver dit terapicenter saneret af Helge Nielsen og erstattet med et bankpalads i stål, glas og marmor.

Og hvad hjælper det egentlig at have genfundet sin sanselighed, hvis man glemmer, at den på ens gamle dage skal praktiseres i en venteseng på en overbelagt gang på Kommunehospitalet?

SANSELIGHEDEN, cognac-blomsterne og alt det andet dejlige er der ikke noget i vejen med. Problemet er blot, at habitterne og deres system dagligt forhindrer os i at nyde det i fuldt mål. Blomsterne mases ud, blandes med rabarbermos og tilsætningsstoffer og prakkes os på med kunstige sædestoffer og glitrende reklamebilleder. Cognac'en drikker de selv.

Tresser-oprørets visionære psykoanalytiker Ronald D. Laing ville have udtrykt det på denne måde: »Vi berøves vore egne oplevelser«. Og det skal vi selvfølgelig ikke finde os i.

Tværtimod må vi slås for at tilkæmpe os retten til vore egne oplevelser, men det kræver også at vi slås imod de som berøver os dem. Sådan hænger modsætningerne nu engang sammen. Glemmer vi det, så ender vi i en blindgyde. Og det gælder enten vi fortaber os i vores egen sanselighed, uden at ænse, hvem og hvad det er der røver den fra os, eller vi slås så indædt mod habitterne, at vi fortrænger, hvad det egentlig er vi slås for — glemmer at øve os og holde dets spirer ved lige.

Iøvrigt skulle jeg hilse fra Politikens Nudansk Ordbog og sige, at »Schlütter« stammer fra plattysk og betyder »fangevogter«.

Kronikoren.

Er det ligegyldigt hvem som regerer

Anker gik og Schlüter kom til med sit Zorte kabinet. Og hvad så?

I de to valgkampe, som partiet har deltaget i, har KAP gjort det klart at vi ikke vil deltage i spillet om hvilken regering som skal bestyre en borgerlig krisepolitik.

Vi har set det som en helt central opgave at gå imod illusioner om at Socialdemokratiet »trods alt er et arbejderparti« — at en socialdemokratisk regering var at foretrække for en borgerlig.

Parolen om ikke at vælge mellem en hønsety og en hestetyv er blevet opfattet som, at det kan være hip som hap, hvilken regering vi har. Den kommende tid vil måske vise om den påstand holder.

Personligt tror jeg det ikke. Jo, sådant helt grundlæggende vil forskellen være ens. Den stadigt skærpede økonomiske krise sætter stadigt snævrere rammer for hvilken politik der overhovedet kan føres — når målsætningen er at redde kapitalismen og få hjulene til at snurre igen — på kapitalistiske præmisser.

De traditionelle forskelle på socialdemokratisk og borgerlig økonomisk politik svinder ind. Problemernes eksplosive vækst og kapitalismens egen dynamik dikterer løsningerne og reducerer de politiske forhandlinger til uenigheder om nuancer indenfor en fælles hovedlinje: Der skal skæres ned — men hvor og hvor meget; Der skal føres indkomstpolitik — men hvor langt skal indkomstudviklingen ned og hvordan skal reallønsfaldet fordeles; Erhvervslivet skal have tilskud — men hvem skal have og hvor meget. Og selv om man kan være tilbøjelig til at glemme det i disse sparetider så er regeringens politik jo andet end økonomisk kriseløsning. Økonomi og bevillinger er grundlaget for alt andet, men der kan bygges forskelligt på det samme grundlag indenfor kultur,

Vi lægger ud på debatsiderne med to bestillingsarbejder — redaktionen har bedt de to kammerater om at kommentere emnerne.

Vi vil også i fremtiden selv opsøge kritik og debat-indlæg — men selvfølgelig er debatsiderne først og fremmest læsernes sider. Vi vil ikke på forhånd begrænse indlæg til et bestemt antal ord eller linjer. Og hvis vi får flere indlæg end der kan være på tre sider, så udvider vi sideantallet frem for at udelade indlæg.

Nej, selvfølgelig kan vi ikke love at bringe alt hvad vi modtager, men vi vil prøve at få alle synspunkter med. Fat pennen og tag del i debatten.

skole-, ungdoms- og megen anden politik.

Endelig er der det helt centrale punkt at indehaverne af regeringsmagten også anvender deres indflydelse til at fremme en ganske bestemt magtfordeling.

For at starte med nuancerne, så lad os slå fast, at det, som optræder som nuancer i den store sammenhæng når der føres krisepolitik, be-

stemt ikke altid kan reduceres til nuancer for dem, som det går ud over. Socialdemokraterne har længe undergrævet ungdommens rettigheder, og i den store sammenhæng er det kun en nuance, når den nye regering helt fjerner adgangen til dagpenge for unge under 21 år. Men for de unge er nuancen bestemt ikke til at mærke.

Socialdemokraterne har

længe søgt at spare millioner på udgifterne til forsvarlig pasning af arbejderklassens børn. Men både for børn og forældre er nuancen til at få øje på, hvis den nye regerings planer om merindskrivning i institutionerne, private pasningsordninger, skolepasningsordninger uden pædagoger osv. går igennem.

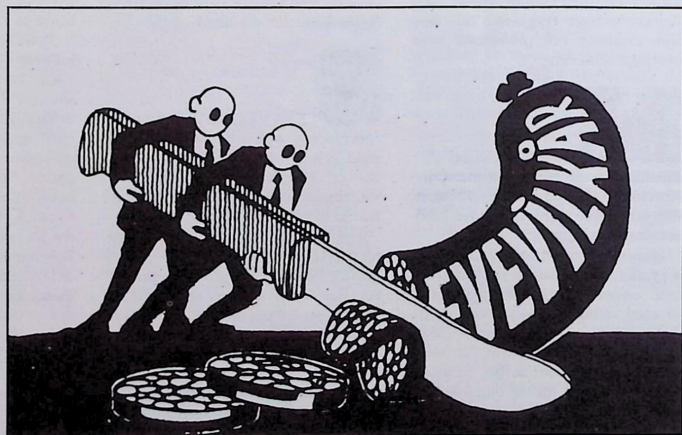
Lad mig stoppe her og bare konstatere, at »nuancerne« er der — og at de er væsentlige.

Som bekendt har de nye ministre mundkurv på, mens disse linjer skrives, men ingen vil vel anvægte, at der på den ideologiske front vil blive tale om nuancer, som bevæger sig adskillige skridt fra den grå til den sorte ende af farveskalaen.

Jeg vil lade spørgsmålet om magtfordeling hvile lidt endnu og istedet se på hvorfor nuanceforskellene optræder.

Forklaringen skal søges i partiernes forskellige bagland og politisk/ideologiske rødder.

Ganske vist har samfundsudviklingen i vidt omfang overhalet de officielle ideologier (og også på det plan tilnærmet den praktiske politik til hinanden), men det kan stadig ikke overses, at de borgerliges traditionelle liberalisme i mangt og meget (vi er stadig igang med nuancerne) fører til andre tiltag end

den socialdemokratiske »social afbalancerende...« politik. Politikerne er i et vist mål fanget af deres egen retorik når de får magt som de har agt. Mere centralt er imidlertid partiernes forhold til deres bagland.

For at starte med den nye regering så må en borgerlig regering naturnødvendigt gennemføre en række meget åbenlyse forbedringer for erhvervslivet — Venstre må have en yderligere forbedring for landmændene igennem. Og småborgere og »liberale erhverv« skal mærke, at det er deres folk, som nu er kommet til. Naturligvis har også de borgerlige tillagt sig en »social afbalanceret« facade, men også hensynet til baglandet tvinger dem så at sige til at accelerere overførslen af midler fra lønarbejderklassen til den private kapital — og ikke mindst den mindre kapital.

Den interessante del af diskussionen for KAP og resten af venstrefløjen er, hvad det betyder, at Socialdemokratiet ikke bare traditionelt opfattes som et arbejderparti, men rent faktisk har sit bagland i arbejderklassen og frem for alt i den organiserede fagbevægelse.

Dette forhold har fået VS og andre til gang på gang at foretrække/pege på en socialdemokratisk regering frem for en borgerlig, fordi en socialdemokratisk regering angiveligt skulle være lettere at presse. Argumentet indeholder efter min mening en væsentlig del af sandheden — men også kun en del.

Grundlæggende så er det klassekampen, som afgør, hvor langt en hvilken som helst regering kan gå i retning af reallønsfald, nedskæringer osv.

Klassekampen er jo imidlertid andet og mere end strejker og andre former for håndgribelige protester: Opinionen spiller en langt mere central rolle — ja egentlig er det vel denne udefinerlige opinion, som idag alene sætter grænsen for hvor langt en regering tør gå. Og her er Socialdemokratiet klart mere påvirkelige af opinionen end de borgerlige.

For begge parter gælder

det selvfølgelig, at den førte politik ikke må anfægte opinionen i en grad så meningerne slår om i aktiv kamp imod den førte politik. Ligeledes for begge parter gælder det, at spontan uvilje mod ubehagelige folketingsvedtagelser ikke må tage et omfang, så den sender vælgerne i armene på revolutionære eller progressive partier.

Det var lighederne, men der er også en fundamental forskel. Grundlæggende set repræsenterer de borgerlige partier både i egen forståelse og reelt den økonomiske magt i samfundet — det private borgerskab. Det er deres sociale basis, uanset at det borgerlige demokrati nødvendigvis at de henter deres stemmer i arbejderklassen. Socialdemokratiet har sine rødder i arbejderklassen og sin sociale basis i det bureaukrati, som indenfor parti og fagbevægelse har skilt sig ud som en del af borgerskabet. Denne del af borgerskabet har ikke en økonomisk indflydelse, som (endnu) kan sammenlignes med den private kapital. Den socialdemokratiske top er i et og alt afhængig af at kunne bevare sit politiske greb om den organiserede arbejderbevægelse.

Heraf følger også, at partiet er langt mere afhængig af politiske bevægelser indenfor arbejderbevægelsen.

Det er og har længe været Socialdemokratiets strategi at få vekslet denne politiske magt til økonomisk indflydelse — først og fremmest gennem en eller anden form for ØD. I det omfang strategien lykkes vil den del af borgerskabet også kunne frigøre sig fra en så direkte afhængighed af opinionen i arbejderklassen. Men sådan er situationen ikke idag — og det er bestemmende for, at Socialdemokratiet trods alt må føre en anden politik end de borgerlige (og vi taler stadigvæk om nuancer).

Der er altså forskel på en borgerlig og en socialdemokratisk regering — og hvorfor er det så alligevel forkert at foretrække socialdemokraternes udgave af krisepolitikken?

Først og fremmest fordi Socialdemokratiets tilhørsforhold til fagbevægelsen jo også virker den anden vej: Partiet er påvirkeligt overfor politiske udsving i arbejderklassen, men samtidig er partiet i vid udstrækning i stand til at kontrollere og afværge de samme udsving.

Via sit organisatoriske greb om fagbevægelsen kan Socialdemokratiet undgå at den organiserede arbejderbevægelse går til modstand mod indgreb. Tiløb til modstand kan kvæles effektivt gennem represalier (trusler om eksklusion af strejkende arbejdere etc.).

Men nok så væsentligt (i den nuværende situation hvor strejkerne bliver stadig færre) er det, at partiet gennem sit politiske virke kan berede jordbunden for krisepolitikken — sørge for at der ikke opstår en opinion, som kan slå over i direkte aktioner.

Det er denne funktion, som har gjort Socialdemokratiet til den mest effektive administrator af dansk kapitalisme: Partiet har både politisk og organisatorisk været i stand til at kvæle modstand mod den nødvendige krisepolitik i fødslen.

Socialdemokratiet vil som regeringsparti nok føre en »blidere« politik, men samtidig er Socialdemokratiets indflydelse den væsentligste hindring for at skabe en modoffensiv i arbejderklassen. Når VS og andre foretrækker en socialdemokratisk regering af hensyn til nuancerne er der således tale om en overvurdering af nuancerens betydning. Men den største og mest katastrofale fejl er, at nuancerne foretrækkes til fordel for en målrettet indsats for at bekæmpe Socialdemokratiets politiske indflydelse. (Det vil enhver god VS'er selvfølgelig afvise som det rene vrøvl, men kritikken af Socialdemokratiets politik som reaktioner etc. kan aldrig blive særlig overbevisende, når man i samme åndedrag betyder, at partiet dog trods alt er et arbejderparti, og at man foretrækker det som regeringsparti frem for de borgerlige).

Endelig er der spørgsmålet om hvilke langsigtede strategier de borgerlige og Socialdemokratiet forfølger som regeringspartier — spørgsmålet om magtfordelingen.

Ja, det er vel åbenlyst at de borgerlige forsvarer den bestående orden — at de alene satser på en fastholdelse af det private borgerskabs økonomiske og politiske magtmonopol.

Socialdemokratiet forfølger andre mål. Som tidligere skrevet, er socialdemokraternes mål at få vekslet en del af deres politiske indflydelse til økonomisk magt. Regeringsmagten anvendes bevidst af Socialdemokratiet til at fremme dette mål — til at konsolidere den økonomiske indflydelse de har og øge den på den private kapitalens bekostning.

Lykkes denne strategi for Socialdemokratiet står vi overfor en afgørende anderledes situation. Fagbevægelsen vil ikke blot gennem reformistisk ideologi og klassesamarbejdsorganer være bundet til kapitalismen, men komme til at udgøre en integreret del af den — et strategisk tilbagelag for arbejderklassens kamp og dermed endnu et argument imod at være fødselsbøjler for en socialdemokratisk regering.

Den økonomiske krises omfang reducerer en hvilken som helst regerings handlemuligheder og tilnærmer den praktiske politik, der overhovedet kan føres, når målsætningen er at få kapitalismen op på sporet igen.

Der er forskel på den måde, hvorpå en borgerlig og en socialdemokratisk regering vil fylde rammerne ud — det er nuancer, men nuancer som er væsentlige nok for dem, som rammes af dem.

Ved at foretrække Socialdemokratiets »social afbalancerende« udgave af krisepolitikken hæmmer man aktuelt mulighederne for at rejse en mobilisering mod krisepolitikken. Og man kommer samtidig til at fremme en socialdemokratisk strategi, som hvis den gennemføres vil betyde et alvorligt strategisk tilbagelag for arbejderklassens kamp.

Peter, Østerbro.

Helt énsidigt

Vi venter

på, hvad sikkerheds og nedrustningsudvalget kan komme frem til og så venter vi på, hvad regeringen synes er rigtigt at gøre og så holder regeringen møde med andre landes små regeringer og de diskuterer, hvad mon de mellemstore landes regeringer finder ud af og så venter de allesammen på, hvad supermagterne finder på. Og hvert fjerde år siger de allesammen til hinanden på FN's nedrustningssessioner, at ensidige nedrustningsskridt er enormt farlige og de vedtager, at de store skal holde nogen flere møder, hvor de skal blive enige om at have tillid til hinanden og komme på besøg hos hinanden og kontrollere hinanden og se efter om hinanden laver raketter om til plovjern og tropper om til bønder og landbrugsmedhjælpere.

Og lige indtil de store er blevet enige om at nære tillid til hinanden, skal vi alle sammen nære sygeligt velafbalanceret gensidig mistillid og forstærke oprustningen, for selvom det selvfølgelig er lidt farligt med flere og flere våben, så er det helt sikkert, at krigen bryder ud i morgen, hvis vi sender så meget som et stk. F 16 fly retur. Nedrustningen er nemlig ekstremt krigsfremkaldende.

Men det øjeblik Sovjet flytter 3-4 millioner mænd og skrotter alle raketterne og holder op med at undertrykke alle dem de kender, så vil USA enormt gerne lave ubådene om til fredelige folkebåde. Bare sig til.

Og hvis USA bare ville holde op med at omringe Sovjetunionen og alle dem de holder med og lade være med at aftale noget som helst med Kina og holde op med at støtte Englands imperialism og Frankrigs atomslagstyrke og Israels krige og den tyrkiske junta og Solidarnosc, så nedlægger Sovjet våbnene og det med det samme. Sovjets fredselkende folk venter simpelthen bare på — at USA begynder.

Således sikrer nedrustningsforhandlingerne, at alle kan fortsætte oprustningen, helt énsidigt, uden aftaler, uden forhandlinger, uden kontrol, uden forhandsdrøftelser — i fred og ro og uden sammenligninger øge usikkerheden.

Så længe folkene og fredsbevægelsen affinder sig med, at deres regeringer henviser til naboernes manglende nedrustningsvilje — vil oprustningen fortsætte.

Og det er osse meningen. De har ikke sådan AFTALT det, sådan fungerer det bare. Og det gensidige gensidighedskrav synes Samarbejdskomiteen og Demokratisk Fredsalliance ikke vi skal ændre. Og de synes osse begge to, at FN lige er stedet, hvor alle parter kan fortsætte med at overgå hinanden i, hvad alle ville gøre, hvis bare de andre gjorde først.

Heroverfor har de folkelige og fredelige kræfter HVORSOMHELT i verden kun ét at gøre: afsløre skuespillet og kræve énsidig afskaffelse af angrebsvåbnene af *egen regering* og kræve omstilling til defensivt nationalt forsvar mod besættelse.

Vi tror ikke russerne kommer, når de ved, vi vil være helt uregerligt, usamarbejdsvillige besættelsespartnere.

Og selvom det skulle lykkes dem, at landsætte både tropper og tanks, ønsker vi ikke, at NATO skal »generobre dansk territorium med atomvåben« (citater fra SNU's rapport) — vi synes, at osse I skal blive væk.

For at være på den sikre side erklærer vi derfor:

Vi opsiges medlemskabet — énsidigt og betingelsesløst.

Vi frasiger os enhver form for fremmed overvågning.

Vi ønsker absolut ingen garantier om behjælpelig indgriben.

Vi støtter os på egne kræfter og ønsker ingen forstærkning.

Vi vil ikke deltage i forha(nd)linger af nogen art.

Vi underskriver ingen nye aftaler.

Vi udtræder med øjeblikkelig varsel.

Vi forlader i hast fællesgraven mens lemmerne er i behold

sender gæsterne hjem i F16 flyene

og satser på at overleve — helt énsidigt.

Anette Westrup

Palæstina-solidaritet

En lang række partier og organisationer er gået sammen i et midlertidigt samarbejde på baggrund af den israelske invasion i Libanon. Palæstinakampagnen har stået som arrangør af demonstrationer og organiserer indsamling til støtte for Den Libanesiske Nationale Bevægelse og PLOs Røde Kors, Røde Halvmåne.

Også Den Danske Palæstinakomite deltager i kampagnen.

Palæstinakomiteen er en permanent solidaritetsorganisation, som bygger på enkeltmedlemskab.

Palæstinakomiteen arbejder for dansk anerkendelse af PLO. Palæstinakomiteen har eksisteret i en årrække og har bl.a. organiseret udsendelse af sundhedsarbejdere til PLOs klinikker i Libanon.

Palæstinakomiteen udgiver bladet »Frit Palæstina« med nyt fra den palæstinensiske befrielseskamp. Palæstinakomiteen organiserer en indsamling til støtte for PLO.

**STØT PLO
GIRO 15 16 302**

Palæstinakomiteen kontaktes hos Henning Kosack, Amosevej 15, 3400 Hillerød — telefon (02) 25 13 96.

Marxismen og reformismen — vejen til det social-demokratiske samfund

Benito Scocozza har med pjecen »Marxismen og reformismen« leveret første del af en trilogi om »Socialismens krise — i historisk perspektiv«.

Første del, som nu er i handelen, behandler den materielle baggrund for reformismens opståen, de reformistiske leders forvandling til en ny fraktion af borger-skabet og disse leders centrale placering i den statsmonopolkapitalistiske udvikling.

Pjecen giver det videnskabelige fundament for en klasseanalyse, der entydigt placerer den socialdemokratiske top i borgerskabets rækker — kan altså også læses som et ogpor med venstrefløjens stædige fastholden af at Socialdemokratiet trods alt er et »mindre onde« end de åbent borgerlige partier.

Analysen gør op med Lenins teori om de reformistiske ledere som »forrædere«, købt og betalt af borgerskabet med de ekstraprofitter som

hentes hjem ved udbytningen af den 3. verden. Istedet peger Benito Scocozza på at det er selve kapitalismens væsen som i sig selv bestandsdigt avler reformistisk tankegang, at de reformistiske ledere gennem classesamarbejdet bestyrer den praktiske udmøntning af reformismen og hvordan den statsmonopolkapitalistiske udvikling har skabt betingelserne for at denne administration efterhånden har udskilt lederne som en særlig del af borgerskabet.

80 sider kr. 30,-.
Bestilles ved at indbetale kr. 33,50 på giro 3 25 83 27, Kommunistisk Arbejderparti, Studiestræde 24, 1455 K.

Krise i Danmark — de kriseramte firseres politiske økonomi

Er forretningen Danmark ved at gå bankerot — eller er det fup og svindel for at få arbejderklassen til at lægge ryg til nye nedskæringer.

Svend Aage Madsen analyserer i pjecen »Danmark i Krise — de kriseramte firse-

res politiske økonomi« den aktuelle krise og påviser hvordan såvel borgerlige som socialdemokratiske kriseløsninger kun gør ondt værre.

Krisen skyldes kapitalismens egne indre modsætninger og forfatteren efterlader ingen illusioner om at der skulle findes en særlig snedig socialistisk model som både kan få kapitalismen op på skinnerne igen og modvirke at arbejderklassen kommer til at betale regningen.

Derimod er der bud på hvilke krav, der skal stilles overfor den førte krisepolitik — for at sikre arbejderklassens vilkår og bringe kapitalismens fald nærmere.

Forfatteren runder sit forord til pjecen af med at konstatere at »pjecen bør læses som et udkast til en analyse. Og derfor er kritik og diskussion af dens synspunkter meget velkomment«. KT skal hermed tilbyde sine spalter til en sådan debat. 44 sider kr. 20,-.

Bestilles ved at indbetale kr. 23,50 på giro 3 25 83 27.

Bagsiden

Alfa Foto foreviger forbrødringen mellem Socialdemokratiets fløje efter regeringens afgang.

Skriv under for KAP

Kommunistisk Arbejderparti har deltaget i de to sidste folketingsvalg — med din hjælp vil vi også deltage i det næste.

Valgloven foreskriver at godt 20.000 mennesker skal give deres underskrift på at et parti bør have lejlighed til at deltage i et valg.

Ved at indsende blanketten her ved siden af, kan du hjælpe os med at skaffe de underskrifter vi mangler.

Fyld ud med BLOKBOG-STAVEN — klip ud og send ind til: KAP, Studiestræde 24, 1455 København K.

Undertegnede erklærer herved at ville deltage i anmeldelsen af partiet ARBEJDERPARTIET (KAP), som agter at deltage i kommende folketingsvalg

Slægtsnavn (Efternavn)		Fødselsdag, -måned og -år	
Samtlige fornavne Blokskrift			
Bopæl			
Postadresse			
Kommune		Amt	

den (dato og år)

(Egenhændig datering)

(Egenhændig underskrift)

Erklæringen er kun gyldig, hvis både datering og underskrift er håndskrevet af vælgeren personlig

Udfyldes af folkeregisterforeren i bopælskommunen

At ovenstående vælger opfylder betingelserne for valgret til folketinget attesteres herved

kommune, den

198